gemeente
Weststellingwerf

Jaarverslag 2020
en
Uitvoeringsprogramma 2021

VTH Fysieke Leefomgeving Weststellingwerf

Vastgesteld door B&W d.d. 26 januari 2021
Ter kennisname aan de raad d.d. 1 maart 2021

Inhoudsopgave

Samenvatting....3
1 Inleiding....4
2 Wettelijke en beleidsmatige kaders....6
2.1 Wettelijke kaders....6
2.2 Landelijke handhavingsstrategie....6
2.3 VTH Beleid en Verordening Kwaliteit....6
2.4 Coalitieakkoord 2018-2022 'Samen werken. Gewoon doen'....7
2.5 Integraal veiligheidsbeleid 2020-2023....7
2.6 Uitvoeringsprogramma Drank- en Horecawet 2019-2021....7
2.7 Afdelingsplan OWO-VTH....7
3 Ontwikkelingen van belang voor VTH....9
3.1 Privatisering bouwtoets en –toezicht....9
3.2 Wet VTH en wijzigingen Besluit omgevingsrecht (Besluit VTH)....9
3.3 Verbeterplan voor implementatie VTH- kwaliteitscriteria....9
3.4 Omgevingswet....10
3.5 Onderzoek Rekenkamercommissie proces van vergunningverlening 18 juni 2019....10
4 Verslag uitvoering 2020....12
4.1 Verslag Gemeentelijke inrichtingen en activiteiten....20
5 Evaluatie vergunningverlening, toezicht en handhaving in 2020....21
5.1 Evaluatie beleidsdoelen en omgevings- en risicoanalyse....21
5.2 Resultaten Interbestuurlijk toezicht (IBT)....21
5.3 Aandachtspunten voor het uitvoeringsprogramma 2021....22
6 Planning uitvoering in 2021....23
6.1 Vergunningen Wabo....23
6.1.1 Activiteit Bouw....23
6.1.2 Algemene informatie vraag....23
6.1.3 Vooroverleg....23
6.2 Meldingen....24
6.3 Vergunningen APV en bijzondere wetten....24
6.3.1 Algemene informatie vraag....24
6.3.2 Drank- en horeca....24
6.3.3 Evenementen....25
6.3.4 Wet Bibob....25
6.4 Toezicht en handhaving....25
6.4.1 Controles Wabo....25
6.4.2 Controles APV/Bijzondere wetten....27
6.4.3 Controles Drank- en horecawet....28
6.4.4 Projecten toezicht en handhaving....28
6.4.5 Strafbeschikking....28
6.4.6 Handhaving....29
6.4.7 Klachten/meldingen....29
6.4.8 Rechtsbescherming....29
6.4.9 Overige juridische zaken....29
6.5 FUMO totaaloverzicht....29
7 Samenwerking, afstemming en gemeentelijke inrichtingen....31
7.1 Partners samenwerking en afstemming....31
7.1.1 OWO....31
7.1.2 FUMO....31
7.1.3 BOA-samenwerking....31
7.1.4 Fries VTH-overleg....32
7.1.5 Afstemming integrale veiligheid....32
7.2 Gemeentelijke inrichtingen en activiteiten....32
8 Financiële en personele middelen....33
BIJLAGE 1 – Samenvatting planning 2021....34

Samenvatting

Jaarlijks stelt het college van B&W een jaarverslag en een uitvoeringsprogramma Fysieke ruimtelijke Leefomgeving vast. Het voorliggende document betreft een gecombineerd VTH-jaarverslag 2020 en -uitvoeringsprogramma 2021 voor de fysieke leefomgeving.

Het jaarverslag is een belangrijk sturingselement in de beleidscyclus; er wordt gerapporteerd in hoeverre de doelen uit het programma en het beleid zijn behaald. In het uitvoeringsprogramma werken we concreet uit welke activiteiten we ondernemen om bij te dragen aan het realiseren van de doelstellingen uit ons beleid (denk aan handhavingsbeleid, integraal veiligheidsbeleid, preventie- en handhavingsbeleid Drank- en Horecawet).

Het verslag en programma hebben betrekking op de fysieke ruimtelijke leefomgeving. Hieronder vallen de ruimtelijke ordening, bouwen en wonen, brandveiligheid, milieu en natuur, openbare ruimte/algemene plaatselijke verordening (APV), Drank- en Horecawet en Bijzondere wetten.
Uit een evaluatie van de uitvoering in 2020 is gebleken dat de planning in grote lijnen is gehaald.

Op 28 januari 2020 is het Beleidsplan VTH voor de Fysieke Ruimtelijke Leefomgeving 2020-2024 OWO-gemeenten vastgesteld. Dit Beleidsplan OWO-VTH harmoniseert de werkwijze rond de VTH-taken in de OWO-gemeenten daar waar het kan. Maatwerk in de uitvoering blijft mogelijk. Het beleidsplan treedt in de plaats van de ‘oude’ handhavingsbeleidsplannen van de drie gemeenten en bevat voor het eerst ook het onderdeel Vergunningenbeleid. Specifiek is in het jaarverslag aandacht besteedt aan de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek van medio 2019 naar het proces van vergunningverlening in de OWO-gemeenten. Een belangrijke basis voor het plan is de omgevings- en risicoanalyse: deze is geactualiseerd. Niet alles uit het plan is nieuw. Wel is sprake van accentverschuivingen . Zo zal de toezichtcapaciteit gaan verschuiven: minder milieucontroles en meer toezicht op natuur en groen en toezicht in de openbare ruimte. Verder wordt een bijdrage geleverd aan de gemeentelijke speerpunten Energietransitie en het tegengaan van ondermijning.

De beschikbare capaciteit en middelen om het programma uit te voeren zijn vastgelegd in het Afdelingsplan OWO-VTH 2021 en in de begroting.

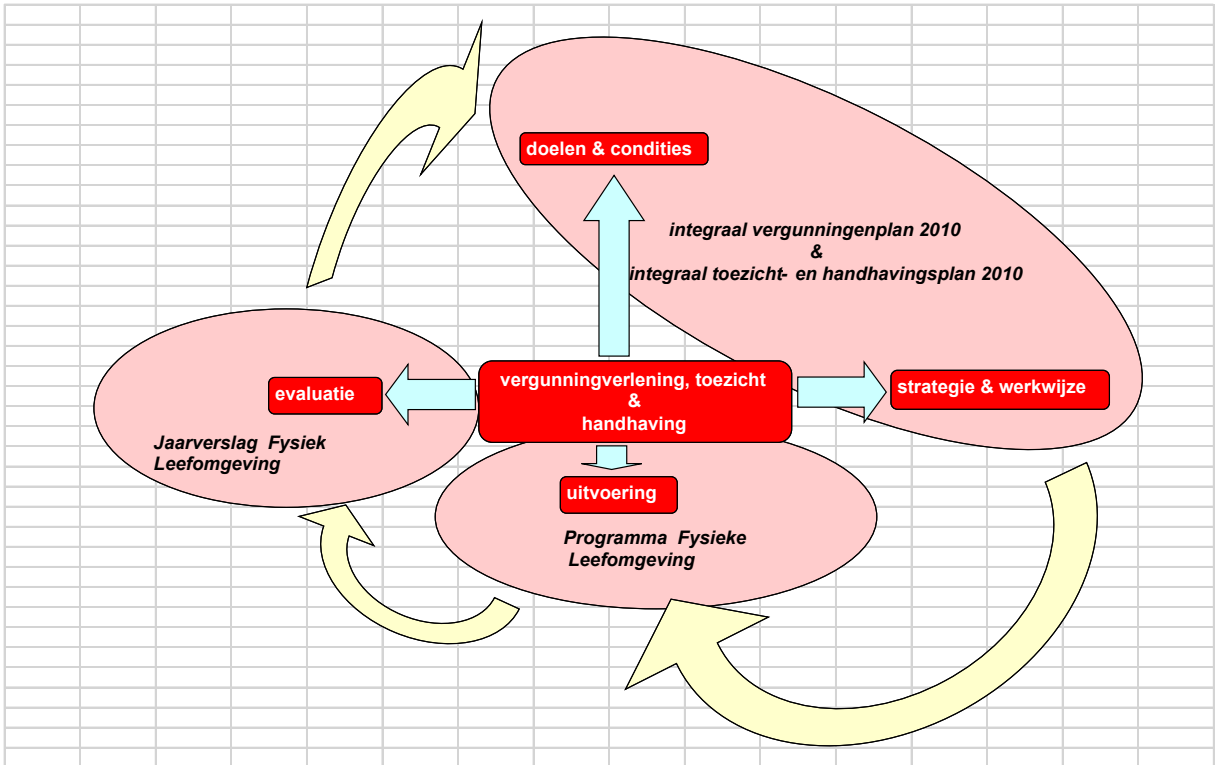
1 Inleiding

Jaarlijks stelt het college van B&W een jaarverslag en een uitvoeringsprogramma Fysieke Leefomgeving op. In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma wordt de planning voor het nieuwe jaar weergegeven, rekening houdend met de evaluatie. We werken uit welke activiteiten we ondernemen om bij te dragen aan het realiseren van de doelstellingen uit ons beleid (denk aan handhavingsbeleid, integraal veiligheidsbeleid, preventie- en handhavingsbeleid Drank- en Horecawet). Echter soms zijn er externe factoren gedurende het jaar die vragen om andere prioriteiten dan vooraf vastgesteld. Een belangrijke externe factor van afgelopen jaar was Covid-19. Dit heeft invloed gehad op de uitvoering van de planning van afgelopen jaar en zal ook zeker nog een rol spelen bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma 2021.

Naast het uitvoeringsprogramma zullen de uitgevoerde activiteiten van het afgelopen jaar ook geëvalueerd worden. In het jaarverslag staat de uitvoering van het toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving (denk aan bouwen, milieu, openbare ruimte, natuur, landschap e.d.). Daarmee laat het college aan de raad, inwoners, instellingen en bedrijven zien, wat het heeft gedaan om de doelstellingen uit het handhavingsbeleidsplan te realiseren. In het jaarverslag vindt ook evaluatie plaats: hoe ontwikkelt het naleefgedrag zich op de verschillende beleidsterreinen, welke nieuwe ontwikkelingen verdienen aandacht, is de probleem- en risicoanalyse nog dekkend en dient het beleid bijgesteld te worden?

Op grond van de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving is het ook voor de vergunningverlening verplicht om jaarlijks te rapporteren, evalueren en te programmeren. Het jaarverslag en het uitvoeringsprogramma hangen nauw met elkaar samen en ditzelfde geldt ook voor de vergunningverlening en handhaving. Daarom is gekozen voor een gecombineerd VTH-jaarverslag 2020 en uitvoeringsprogramma 2021 voor de fysieke leefomgeving. Met dit jaarverslag 2020 en programma voor 2021 wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen van het rapport van de Rekenkamercommissie. Met dit jaarverslag en programma wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamercommissie.

In onderstaande figuur is de cyclus en de samenhang tussen het jaarverslag, uitvoeringsprogramma, beleidsdoelen en evaluatie weergegeven.

Figuur 1 – Beleidscyclus: samenhang Jaarverslag, Uitvoeringsprogramma en beleid

Het jaarverslag en uitvoeringsprogramma Handhaving Fysieke Leefomgeving wordt na vaststelling aangeboden aan de interbestuurlijk toezichthouder, de provincie Fryslân.

Leeswijzer
De kern van het ‘onderdeel Jaarverslag’ is te vinden in hoofdstuk 4.
De kern van het ‘onderdeel Uitvoeringsprogramma’ is te vinden in hoofdstuk 6 en bijlage 1.

2 Wettelijke en beleidsmatige kaders

2.1 Wettelijke kaders

Het opstellen van een jaarlijks handhavingsverslag en -uitvoeringprogramma is verplicht op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Inhoudelijke eisen aan het jaarverslag en uitvoeringsprogramma zijn uitgewerkt in het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor). Op grond van de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving geldt deze verplichtingen ook voor de vergunningverlening.

Het opstellen van een jaarverslag en uitvoeringsprogramma vormt onderdeel van de beleidscyclus. Het college laat aan de raad zien wat zij gedaan heeft om de beleidsdoelstellingen te realiseren, trekt conclusies over de noodzaak om het beleid aan te passen en formuleert de programmering voor het nieuwe jaar. Ook wordt nagegaan of de beschikbare financiële en personele middelen afgestemd zijn op de doelen en geplande activiteiten. Met het jaarverslag en uitvoeringsprogramma wordt tevens tegemoet gekomen aan een maatschappelijke behoefte. Inwoners en instanties willen zien wat een overheidsinstantie doet met de bevoegdheid tot vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Vanaf 2022 zal de Omgevingswet en waarschijnlijk ook de Wet private kwaliteitsborging ingevoerd worden. Dit kan er toe leiden dat de verslaglegging en programmering zal wijzigen. In de loop van 2021 wordt verwacht dat hierover steeds meer duidelijkheid zal ontstaan. De implementatie voor de invoering van deze nieuwe wetgeving zal de nodige capaciteit vragen, dit is meegenomen in het afdelingsplan.

2.2 Landelijke handhavingsstrategie

Er zijn veel verschillende instanties die wetgeving handhaven, op verschillende werkterreinen en op verschillende niveaus. In verband met deze versnippering moet er veel overlegd, gecoördineerd en afgestemd worden, veelal ad hoc en incidenteel. Om hier lijn in te brengen is op landelijk niveau overlegd tussen onder meer de gemeenten (VNG), de provincies (IPO), het OM en de Nationale Politie. Daarbij ging het vooral om de afstemming tussen bestuursrechtelijke en de strafrechtelijke handhaving. Het overleg heeft geresulteerd in een Landelijke Handhaving Strategie. De LHS is door de drie colleges van de OWO-gemeenten vastgesteld en gepubliceerd. De LHS is meegenomen en onderdeel van het werkproces in het beleidsplan ‘Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Fysieke Ruimtelijke Leefomgeving 2020-2024 OWO- gemeenten’.

2.3 VTH Beleid en Verordening Kwaliteit

Het college heeft op 28 januari 2020 het Beleidsplan ‘Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Fysieke Ruimtelijke Leefomgeving 2020-2024 OWO-gemeenten’ vastgesteld. We hebben daarin onze VTH-doelen voor de komende jaren vastgelegd. Deze vloeien voort uit de Omgevingswet (veilig, schoon, gezond, duurzaam). Daarnaast richten onze doelen zich op de vier K’s uit de OWO-samenwerking (UitvoeringsKwaliteit, verminderen Kwetsbaarheid, Kostenvermindering en Klantgerichtheid) en op de onderwerpen die in de Verordening Kwaliteit zijn benoemd (Uitvoeringskwaliteit, Dienstverlening en Financiën).

De VTH-doelen luiden als volgt:

1. Behoud en verbetering van ruimtelijke kwaliteit, veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en schone leefomgeving;
2. Goede UitvoeringsKwaliteit en vermindering Kwetsbaarheid;
3. Klantgerichte dienstverlening;
4. Financiën (Kosten): beschikbare middelen zijn in evenwicht met de gestelde doelen

In het OWO-VTH beleidsplan zijn de doelen verder uitgewerkt en in het VTH-jaarprogramma werken we concreet uit welke activiteiten we ondernemen om onze doelen te bereiken. We meten het bereiken van onze doelen ‘indirect’ door onze ‘prestaties’ te monitoren (bijvoorbeeld aantal verleende vergunningen,

aantal controles), evenals het naleefgedrag en het aantal overtredingen. We richten onze activiteiten op de grootste risico's en prioriteiten, waarbij de monitoringsinformatie richting geeft. Verder meten we periodiek de klanttevredenheid. Door deze metingen regelmatig te herhalen kunnen we een vergelijking maken met voorgaande jaren.

2.4 Coalitieakkoord 2018-2022 'Samen werken. Gewoon doen'

Na de verkiezingen in maart 2018 hebben de partijen VVD, CDA en WB een coalitieakkoord gesloten met de titel "Samen werken Gewoon doen". Aan de hand van dit coalitieakkoord is het collegeprogramma 2018-2022 ontstaan met als titel "Weststellingwerf, de kracht van Samen en Doen!".

De komende periode wil de gemeente blijven uitgaan van 'daadkracht, netwerk en ambitie', met daadkracht en ambitie werken aan winkelcentra, plannen vanuit dorpen en wijken, goede zorg voor de inwoners, een duurzaam Weststellingwerf en economische ontwikkeling.

2.5 Integraal veiligheidsbeleid 2020-2023

Op 2 maart 2020 is het 'Beleidsplan Integrale Veiligheid 2020-2023' vastgesteld. Het nieuwe veiligheidsbeleid bevat de volgende vijf speerpunten:

1. Zorg & Veiligheid
2. Diefstal (met een nieuw accent op cybercrime)
3. Ondermijning
4. Verkeersveiligheid
5. Brandveiligheid

De werkzaamheden van de afdeling OWO-VTH hebben relaties met de bovenstaande onderwerpen en dragen bij aan het bereiken van de doelstellingen van het veiligheidsbeleid. Concreet betekent het dat er op bovenstaande thema's extra toezicht en handhaving kan plaatsvinden.

2.6 Uitvoeringsprogramma Drank- en Horecawet 2019-2021

In 2019 is het uitvoeringsprogramma Drank- en Horecawet 2019-2021 vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma Drank- en Horecawet beschrijft welke acties de gemeente uitvoert om het alcoholgebruik onder jongeren en de negatieve effecten daarvan verder te verminderen. Het uitvoeringsprogramma is een integrale aanpak die is gebaseerd op de pijlers regelgeving & beleid (grenzen stellen), bewustwording & educatie (grenzen overdragen) en toezicht & handhaving (grenzen bewaken). De activiteiten op het vlak van vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn uitgewerkt in onderhavig programma, zie hoofdstuk 6.

2.7 Afdelingsplan OWO-VTH

Jaarlijks wordt een afdelingsplan OWO-VTH opgesteld. Het afdelingsplan bevat de missie en visie van de afdeling, een overzicht van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de taakafbakening met de drie gemeentelijke moederorganisaties waar OWO-VTH voor werkt. Ook worden specifieke werkzaamheden voor dat jaar benoemd en wordt een overzicht van formatie en middelen gegeven. Het afdelingsplan is strategisch van aard; een uitwerking van de werkzaamheden 2021 is opgenomen in het onderhavige VTH-jaarprogramma.

3 Ontwikkelingen van belang voor VTH

3.1 Privatisering bouwtoets en –toezicht

Aanvragen om een omgevingsvergunning bouw komen bij de gemeente binnen en worden beoordeeld op een aantal aspecten. Tijdens de bouw kan de gemeente vervolgens controleren of gebouwd wordt conform de verleende vergunning. Doel hiervan is de bouwkwaliteit te kunnen waarborgen, bijvoorbeeld voor wat betreft brandveiligheid.

Het vorige kabinet was van oordeel dat de verantwoordelijkheid voor het bouwresultaat meer bij de private sector moet worden gelegd dan dat nu het geval is. Aannemers, vergunninghouders, eigenaren, inwoners en ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor het naleven van de Bouwbesluit regels. En de overheid heeft een preventieve en repressieve rol. De maatschappelijke ontwikkeling om inwoners meer te wijzen op hun eigen verantwoordelijkheid, vertaalt zich ook door naar het vakgebied VTH. Op 21 februari 2017 is de Tweede Kamer akkoord gegaan met het wetsvoorstel kwaliteitsborging voor de bouw waarin wordt gekozen voor een volledig privaat stelsel, dat gefaseerd wordt ingevoerd.

De eerste fase betreft de bouwwerken met een beperkt maatschappelijk risico. Dit betekent dat voor dit soort bouwwerken de preventieve toets aan het Bouwbesluit en het toezicht op de bouwtechnische uitvoering overgeheveld wordt van de gemeente naar het private domein. Voor de gemeente resteert voor deze bouwwerken alleen nog een planologische en welstandstoetsing. Aanvullend krijgt de gemeente, die bevoegd gezag blijft, administratief/juridische taken erbij. De Eerste Kamer heeft op 14 mei 2019 ingestemd met het wetsvoorstel. De Wet Kwaliteitsborging hangt nauw samen met de Omgevingswet. De beoogde invoeringsdatum van de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen is uitgesteld tot 1 januari 2022.

3.2 Wet VTH en wijzigingen Besluit omgevingsrecht (Besluit VTH)

De wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) is op 14 april 2016 in werking getreden. Deze wet is een aanpassing van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van de VTH- taken te komen. Een onderdeel van deze transitie is een wijziging van het Besluit omgevingsrecht (Bor) in de vorm van de AMvB VTH.

Deze AMvB (beter bekend als Besluit VTH) is in werking getreden op 1 juli 2017. Friesland-breed is in projectvorm de interpretatie van het Besluit VTH uitgewerkt. Nu is voor iedereen duidelijk welke extra basistaken moeten overgaan naar de FUMO. Deze (extra) basistaken zijn voor de OWO-gemeenten per 1 januari 2020 overgedragen aan de FUMO.

Naast de wettelijke verankering van het FUMO-basistakenpakket, bevat de AMvB VTH ook zogenaamde procescriteria voor de vergunningverlening. Daarmee wordt het ook voor vergunningverlening verplicht (gold al voor handhaving) om vergunningenbeleid op te stellen, evenals een jaarlijks uitvoeringsprogramma en een jaarverslag over de resultaten en behaalde doelen. Het nieuwe VTH-beleid is op 28 januari 2020 vastgesteld.

3.3 Verbeterplan voor implementatie VTH- kwaliteitscriteria

In 2020 is een verbeterplan opgesteld en zijn de portfolio’s van alle medewerkers die werkzaamheden verrichten in de deskundigheidsgebieden van VTH geactualiseerd. In 2021 volgt een verdere aanpassing aan de landelijke kwaliteitscriteria. Dit vraagt ook om een hernieuwde blik op de portfolio’s. Daarnaast wordt een dashboard ingericht met informatie over de beschikbare deskundigheid. Dit maakt vergelijking en uitwisseling tussen Friese gemeenten mogelijk. Doel is eventuele kwetsbaarheden te verminderen.

3.4 Omgevingswet

Het omgevingsrecht bestaat uit tientallen wetten en honderden regelingen voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Deze hebben allemaal hun eigen uitgangspunten, procedures en vereisten. De huidige wetgeving is te ingewikkeld geworden. De Omgevingswet bundelt 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Met de nieuwe Omgevingswet wil de landelijke overheid de verschillende plannen voor ruimtelijke ordening, milieu en natuur beter op elkaar afstemmen, gezondheid en duurzame projecten stimuleren en lagere overheden meer ruimte geven. De houding bij het beoordelen van plannen wordt 'ja mits' in plaats van 'nee tenzij'. Zo moet ruimte ontstaan voor bijvoorbeeld bedrijven en organisaties om met ideeën te komen. De inwerkingtreding van de wet wordt verwacht per 1 januari 2022.

In samenwerking met de 3 OWO-organisaties wordt er op diverse onderdelen al samengewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet om op de verwachtte invoeringsdatum te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen. Inmiddels is bij elke gemeente een projectleider OW aangesteld. Vanuit VTH is er een programmamanager aangesteld om zo de processen van de gemeenten en de afdeling VTH samen te laten komen.

3.5 Onderzoek Rekenkamercommissie proces van vergunningverlening 18 juni 2019

In 2019 is door de rekenkamercommissie een onderzoek gedaan naar het proces van vergunningverlening in de OWO-gemeenten. Uit dit onderzoek zijn 5 aanbevelingen gekomen, te weten:

1. Een verordening op basis van de wet VTH ter vaststelling aan de raad voor te leggen.
2. In het nog op te stellen vergunningenbeleid meetbare doelen, zowel voor de dienstverleningsprestaties als voor de vier k's, op te nemen en waarover het college in het jaarverslag VTH rapporteert.
3. In overleg te gaan met de colleges van B&W van de andere OWO-gemeenten om na te gaan of de werkwijze van vergunningverlening van de OWO-gemeenten op dezelfde leest geschoeid kan gaan worden, zodat alsnog de vier k's bereikt kunnen worden.
4. In overleg te gaan met de colleges van B&W van de andere OWO-gemeenten om de samenwerking met de FUMO te verbeteren, waardoor duidelijkheid kan worden verkregen over de afhandelingstermijn van adviezen.
5. Over een jaar de raad te rapporteren over de uitvoering en het resultaat van de bovengenoemde aanbevelingen.

Ad 1. Eind 2019 is de verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht vastgesteld in de raden van de OWO-gemeenten. In 2020 is, op basis van deze Verordening een verbeterplan opgesteld. Op basis van het verbeterplan zijn acties uitgezet en dossiers van medewerkers, die werkzaam zijn in de diverse deskundigheidsgebieden geactualiseerd. Inmiddels zijn de landelijke kwaliteitscriteria toe aan een update. Friesland breed is op 26 november 2020 bestuurlijk ingestemd met een actuele set kwaliteitscriteria (F2). In het 1e kwartaal van 2021 wordt deze set, met geformuleerde acties voor de OWO-gemeenten aangeboden aan de colleges.

Ad 2. In januari 2020 is een OWO-breed beleidsplan VTH vastgesteld. In de aanloop tot vaststelling zijn de 3 gemeenteraden geconsulteerd en hebben zij richting meegegeven voor dit OWO-brede plan. In het Beleidsplan OWO-VTH zijn de VTH-doelen voor de komende jaren vastgelegd. Deze vloeien voort uit de Omgevingswet (veilig, schoon, gezond, duurzaam). Daarnaast richten onze doelen zich op de vier K's uit de OWO-samenwerking (UitvoeringsKwaliteit, verminderen Kwetsbaarheid, Kostenvermindering en Klantgerichtheid) en op de onderwerpen die in de Verordening Kwaliteit zijn benoemd (Uitvoeringskwaliteit, Dienstverlening en Financiën).
De VTH-doelen luiden als volgt:

1. Behoud en verbetering van ruimtelijke kwaliteit, veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en schone leefomgeving;
2. Goede UitvoeringsKwaliteit en vermindering Kwetsbaarheid;
3. Klantgerichte dienstverlening;
4. Financiën (Kosten): beschikbare middelen zijn in evenwicht met de gestelde doelen

Vanuit de wetgeving, het interbestuurlijke toezicht van de provincie Fryslân en het rapport van de rekenkamercommissie is het belangrijk om meetbare doelen te stellen. Maar wanneer is het doel ‘behoud en verbetering van ruimtelijke kwaliteit, veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en schone leefomgeving’ bereikt? Er zijn veel factoren die van invloed zijn op de kwaliteit van onze leefomgeving. Het positieve effect van ons werk op de omgevingskwaliteit is lastig te meten. We kiezen daarom voor de volgende sturingssystematiek.

In het beleidsplan OWO-VTH zijn de doelen verder uitgewerkt en in het VTH-jaarprogramma wordt concreet uitgewerkt welke activiteiten ondernomen worden om onze doelen te bereiken. We meten het bereiken van onze doelen ‘indirect’ door onze ‘prestaties’ te monitoren (bijvoorbeeld aantal verleende vergunningen, aantal controles), evenals het naleefgedrag en het aantal overtredingen. We richten onze activiteiten op de grootste risico’s en prioriteiten, waarbij de monitoringsinformatie richting geeft. Verder meten we periodiek de klanttevredenheid. Door deze metingen regelmatig te herhalen kunnen we een vergelijking maken met voorgaande jaren.

Ad 3. Er is inmiddels een OWO-breed beleidsplan vastgesteld door de 3 gemeenten waardoor een uniforme basis is gelegd voor de vergunningverlening. Daarnaast is in het kader van de implementatie van de Omgevingswet verkend waar verder geharmoniseerd kan worden. De 3 colleges hebben zich nadrukkelijk uitgesproken voor een gezamenlijke aanpak van de implementatie van de Omgevingswet. Nadrukkelijk wordt het proces van afgifte van de Omgevingsvergunning geanalyseerd. Er wordt gekeken hoe dit proces zo efficiënt mogelijk kan verlopen met in het achterhoofd de eisen ten aanzien van doorlooptijden die de Omgevingswet stelt. Ook is er bestuurlijk draagvlak om te onderzoeken of de legesverordeningen op elkaar afgestemd kunnen worden. Voor alle drie gemeenten is een projectleider Omgevingswet aangesteld en daarnaast is vanuit OWO-VTH een projectleider Omgevingswet. Deze vier projectleiders werken intensief samen om verdere harmonisatie te realiseren.

Ad 4. OWO-VTH neemt een pro-actieve rol in de nieuwe governance structuur rond de FUMO, die nadrukkelijk is gericht op een meer constructieve manier van samenwerken van de gemeenschappelijke regeling FUMO. De bestuurlijke inbreng vanuit OWO is opbouwend met een kritische blik. Ambtelijk nemen medewerkers van OWO-VTH actief deel aan diverse werkgroepen en bijeenkomsten, gericht op het verbeteren van de bedrijfsvoering van en relatie met de FUMO.

Ad 5. De verslaglegging over de uitvoering en het resultaat van de genoemde aanbevelingen zijn verwerkt in dit jaarverslag 2020 en het programma voor 2021.

4 Verslag uitvoering 2020

In het VTH-uitvoeringsprogramma zijn doelen en prioriteiten gesteld voor de afdeling OWO-VTH. Dit ziet dan ook voornamelijk op de inzet van de afdeling OWO-VTH. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke activiteiten in 2020 zijn uitgevoerd en hoe de uitgevoerde activiteiten zich verhouden tot de geplande activiteiten. Er wordt een toelichting gegeven op de (mogelijke) afwijking tussen planning en uitvoering en de waar nodig te nemen maatregelen.

Verslag WABO

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht kent een vergunningstelsel voor verschillende activiteiten die raken aan de fysieke leefomgeving. In onderstaande tabel worden de activiteiten weergegeven.

Activiteit		Realisatie 2020	Planning 2020	Realisatie 2019
Bouw	***Totaal omgevingsvergunning bouw***	***142***	***133***	***135***
	Omgevingsvergunning bouw < € 10.000	28	32	32
	Omgevingsvergunning bouw €10.000 - 100.000	58	49	49
	Omgevingsvergunning bouw €100.000 - 1.000.000	53	52	52
	Omgevingsvergunning bouw > €1.000.000	3	2	2
Aanleg	Omgevingsvergunning aanleg	7	11	11
Afwijken bestemmingsplan	Binnenplanse afwijking	50	36	36
	Kruimelgeval afwijking	29	30	30
	Projectbesluit afwijking	4	2	2
Brandveiligheid	Brandveilig gebruik	7	4	1
Rijksmonument	Omgevingsvergunning rijksmonument	1	1	1
Gemeentelijk monument	Omgevingsvergunning gemeentelijk monument	12	4	4
Uitrit/uitweg	Melding uitweg	45	25	25
Kap	Omgevingsvergunning kap	62	55	55
Advies ander gezag	Advisering Provincie/Ministerie mbt omgevingsvergunning	8	12	1
Vooroverleg	Vooroverleg	75	72	72
AIV	AIV vergunningvrij en bouwen	177	101	110

Tabel 1: Aantal afgehandelde aanvragen om een omgevingsvergunning en overige zaken per onderdeel

Bouw en afwijkingen bestemmingsplan
Het aantal omgevingsvergunningen met de activiteit bouw valt lager uit dan het jaar ervoor. Een directe verklaring voor dit verschil is niet direct te geven maar kan per jaar fluctueren. In totaal zijn er 82 aanvragen ingediend voor een afwijking op het bestemmingsplan. Vaak is dit een gecombineerde aanvraag met het onderdeel bouw. In 12 gevallen was er sprake van een aanvraag waarbij er geen combinatie met de activiteit bouwen.

Uitweg/inrit
Daarnaast valt op dat er meer uitritten (uitwegen) zijn gemeld. Hier is geen verklaring voor.

AIV

Tenslotte lijkt het er op dat de algemene informatie verzoeken (AIV) veel hoger zijn dan de planning. Een AIV is een algemene vraag van iemand die wil weten of een bepaalde activiteit wel of niet vergunningvrij is of wat de bouwmogelijkheden zijn op een bepaald perceel. Reden is mede dat de vragen vaker geregistreerd worden.

Monitoring doorlooptijden omgevingsaanvragen 2020
Het monitoren van de doorlooptijden van de verleende omgevingsvergunningen in 2020 heeft tot de volgende resultaten geleid.

Voor omgevingsvergunningen bouw lagen de gemiddelde doorlooptijden tussen de 29 en 55 dagen, gemiddeld 39 dagen per aanvraag. Dat is gemiddeld ruim binnen de 8 weken (56 dagen).
Voor omgevingsvergunningen kap waren de gemiddelde doorlooptijden 26 en 28 dagen, gemiddeld 27 dagen dat is ruim binnen de 6 weken (42 dagen).
Voor Milieu bedroegen de gemiddelde doorlooptijden 73 en 81 dagen, gemiddeld 77 dagen ruim binnen de 26 weken (338 dagen).

VTH verleent dus gemiddeld ruim binnen de gestelde termijnen de omgevingsvergunningen. Er zijn ook aanvragen die wij langer in behandeling hebben. Vaak is de reden hiervan dat wij proberen alsnog de vergunning te verlenen door de aanvrager ruimer de tijd te geven het plan nog aan te passen (aan welstand bijvoorbeeld) om alsnog de vergunningen te kunnen verlenen in plaats van te weigeren.

Verslag Meldingen

Voor verschillende activiteiten kunnen meldingen gedaan worden. Voor deze meldingen geldt dat er algemene voorwaarden en voorschriften zijn opgesteld waaraan moet worden voldaan. Door middel van een indiening van een melding wordt dan door de gemeente getoetst of er aan deze wetgeving wordt voldaan. In onderstaande tabel is te lezen welke activiteiten dat zijn en hoeveel meldingen er ingediend zijn.

Meldingen		**Realisatie 2020**	**Planning 2020**	**Realisatie 2019**
Sloop	Sloopmelding "particulier" KCC	114	83	83
	Sloopmelding “bedrijfsmatig”	114		
Brandveilig gebruik	Gebruiksmelding	6	5	5
Milieu	Melding Activiteitenbesluit (gemeente)	57	50	49

Tabel 2: Aantal afgehandelde meldingen

Slopen
Voor de sloopmeldingen is het aantal ingediende meldingen weergegeven. De particuliere sloopmeldingen worden in het KCC afgedaan en de bedrijfsmatige asbestsloopmeldingen door de FUMO. Het overgrote deel van de sloopmeldingen gaat om asbest. Een restant wordt nog door VTH behandeld. Particulieren mogen asbest tot 35 m^2 in de meeste gevallen zelf melden, verwijderen en afvoeren. De particuliere sloopmeldingen zijn in 2020 toegenomen.

Brandveilig gebruik
Het jaarlijkse aantal gebruiksmeldingen is gering en kan per jaar fluctueren. Dit jaar is het aantal gelijk gebleven met vorig jaar.

Milieu
De milieumeldingen worden door zowel de gemeente zelf als de FUMO (basistaken-bedrijven) afgehandeld. Het aantal ingediende meldingen ligt iets hoger dan de planning. In dit aantal zitten ook 5 meldingen ‘Besluit lozen buiten inrichtingen’ voor de aanleg van gesloten bodemenergiesystemen.

Verslag vergunningen APV

Het gaat hier om de vergunningen, ontheffingen en andere toestemmingen die voortvloeien uit de Algemene plaatselijke verordening (APV). In de onderstaande tabel is het aantal ingediende gemeentelijke toestemmingen op basis van de APV vermeld.

Activiteit		Realisatie 2020	Planning 2020	Realisatie 2019
Evenement	Evenementenvergunning	22	80	80
	Evenementenmelding	28	65	65
Verkeer	Verkeersmaatregelen (o.a. verkeersregelaars)	0	0	2
Exploitatie	Exploitatievergunning	9	5	5
Standplaats	Standplaatsvergunning	15	14	14
Overige toestemmingen APV	Ontheffing sluitingstijd, carbid, geluid etc.	41	60	60
AIV	Algemene Informatie Vragen APV	88	80	80

Tabel 3: Aantal afgehandelde vergunningen, ontheffingen en overige zaken Apv

Evenementen
Het aantal evenementenvergunningen en meldingen ligt veel lager in vergelijking met vorig jaar. Op basis van de 'Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Fryslân' zijn er afgelopen jaar veel evenementen verboden. Dit heeft dus ook invloed gehad op de hoeveelheid aangevraagde vergunningen en meldingen.

Exploitatievergunning
Voor wat betreft de exploitatievergunningen is er voor gekozen de ingediende aanvragen te benoemen in de tabel in plaats van alleen de verleende vergunningen. De reden laat zich met name verklaren doordat er wel gewerkt wordt aan een ingediende exploitatievergunning ook al leidt dat niet altijd tot een vergunning.

In de APV is het zo geregeld dat er onder omstandigheden een ontheffing kan worden verleend voor de exploitatievergunningplicht. Dat wordt gehanteerd, indien er ook al een vergunning voor het schenken van alcoholische dranken wordt aangevraagd. Deze ontheffing wordt niet standaard toegepast, maar wel regelmatig.

AIV
Voor de Algemene informatie vragen geldt voor het onderwerp APV dat de aantallen in lijn zijn met vorig jaar en dus conform planning.

Verslag Vergunningen Bijzondere wetten

Het gaat hier om de vergunningen, ontheffingen en andere toestemmingen die voortvloeien uit bijzondere wetten zoals bijvoorbeeld de Drank- en horecawet en de Wet op de kansspelen. In de onderstaande tabel is het aantal ingediende gemeentelijke toestemmingen op basis van de bijzondere wetten vermeld. Met name activiteiten zijn door Covid-19 stilgevallen qua vergunningen en meldingen. Hierbij wordt wel opgemerkt dat er veel contact is geweest met organisatoren van evenementen en horecabedrijven voor overleg e.d. Daarnaast is een deel van de medewerkers voor APV ingezet bij toezicht.

Activiteit		Realisatie 2020	Planning 2020	Realisatie 2019
Drank- en horeca	Drank- en horecavergunning (art. 3 DHW)	7	9	9
	Toets aan de hand van de wet Bibob	7	9	6
	Melding Drank- en Horecawet (art. 30DHW)	4	3	3

	Ontheffing Drank en horeca (art. 35 DHW)	13	43	43
Wet op kansspelen	Kansspelautomaten en loterijvergunning incl. kansspelmelding	10	16	16

Tabel 4: aantal afgehandelde aanvragen Bijzondere wetten

Drank- en horeca
Het aantal ingediende aanvragen voor een vergunning Drank- en horeca (DHW) ligt dit jaar een stuk lager. Er zijn ook minder meldingen artikel 30 DHW ingediend. Deze melding ziet bijvoorbeeld op het wijzigen van de inrichting (terras komt erbij) of het wijzigen van een leidinggevende. De lage aantallen zijn te verklaren door de regels omtrent Covid-19.

Bibob
Het aantal toetsen Bibob is gelijk aan het aantal aanvragen voor een vergunning DHW. Voor elke aanvraag wordt Bibob toegepast. Binnen OWO is gewerkt aan een gezamenlijke Bibob- beleidslijn. De Wet Bibob maakt het voor gemeenten mogelijk om bij vermoeden van malafide praktijken het bureau BIBOB onderzoek te laten doen. De gemeente heeft een Bibob- beleidslijn vastgesteld. Dit betekent in de praktijk dat er bij elke commerciële DHW- vergunningaanvraag een Bibob- toets gedaan wordt. Dit begint met een bureauonderzoek. Indien op basis hiervan vraagtekens of vermoedens van malafide praktijken aanwezig zijn, dan wordt het landelijk Bibob-bureau ingeschakeld. In 2020 is er in totaal 7 keer een bureau-onderzoek gedaan. Er heeft in deze gevallen geen vervolgonderzoek plaatsgevonden.

Verslag Toezicht en Handhaving

In het jaarprogramma 2020 is er voor gekozen de controles, die worden uitgevoerd, in verschillende onderdelen neer te zetten om zo meer inzichtelijk te maken waar de beschikbare capaciteit voor wordt ingezet. In dit overzicht komen drie keer zogenaamde periodieke controles voor (brandveiligheid, milieu en drank- en horeca). Een periodieke controle is een controle op een vergunning uit het verleden die blijft bestaan. Zo hebben de verschillende horeca-inrichtingen allemaal een Drank- en horecavergunning. Deze lijst van inrichtingen wordt periodiek gecontroleerd. Daarvoor wordt een speciale planning gemaakt. Grondgedachte is voor Drank- en horeca dat in 4 jaar tijd alle inrichtingen minimaal 1x zijn bezocht. Binnen het toezicht en handhaving is 2020 een bijzonder jaar geweest. Niet alles zoals gepland, is ook daadwerkelijk uitgevoerd. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat de toezichthouders afgelopen jaar zijn ingezet voor het toezicht op de naleving van de '*Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Fryslân'.*

Toezicht 'Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Fryslân'
Het toezicht op de noodverordening is belegd bij de gemeenten. Na het vaststellen van de noodverordening heeft toezicht en handhaving deze rol op verschillende manieren opgepakt.

- Het verstrekken van informatie. Bij de inwoners en ondernemers was veel onduidelijkheid over de uitleg van de regels van de noodverordeningen. Toezicht en handhaving heeft in nauw contact met de AOV- ers actief contact gezocht met ondernemers om samen te kijken wat wel mogelijk was.
- Toezicht op de regels van de noodverordening. De regels van de noodverordening hebben iedereen getroffen. Gedurende het jaar hebben de toezichthouders bedrijven gecontroleerd op het naleven van de regels. Daarnaast zijn ook winkelende en recreërende burgers aangesproken op hun gedrag. Gedurende het jaar zijn de toezicht momenten afhankelijk van de problemen aangepast van gedurende kantooruren naar weekenden en naar controles in de avond. Tijdens deze controles is altijd geprobeerd om in gesprek te blijven om zo het uitschrijven van boetes te voorkomen.
- Handhaven van de regels van de noodverordening. In die gevallen waarbij mensen diverse malen waren aangesproken op hun gedrag is in 11 gevallen een proces verbaal opgemaakt.

Naast alle negatieve aspecten van de COVID-19 crises heeft het ook positieve dingen opgeleverd. Gedurende het jaar zijn op initiatief van toezicht en handhaving samen met de terreinbeheerders (Staatsbosbeheer, It Fryske Gea en Natuurmomenten) controles uitgevoerd. Dit heeft er toe geleid dat er een structureel overleg komt met deze partijen. Ook met de politie is een beter contact ontstaan. Verder is er wekelijks een afstemmingsoverleg tussen de AOV-ers en toezicht en handhaving. Gedurende het jaar zijn er binnen de OWO-gemeenten 200 mandagen ingezet voor het informeren over en het toezicht op de regels van de noodverordening. Gedurende deze dagen zijn er uiteraard ook andere lopende zaken opgepakt.

Hieronder worden de controles per onderdeel / categorie weergegeven:

Activiteit		Realisatie 2020	Planning 2020
Wabo bouw	Toezicht verleende vergunningen bouw (= geen klachten)	301	430
Wabo brand	Toezicht brandveiligheid periodiek	35	50
	Toezicht brandveiligheid overig	2	44
Wabo Milieu	Toezicht controles	152	199
Wabo overig	Toezicht verleende vergunningen Wabo overig	36	41
Meldingen	Toezicht sloopmeldingen door gemeente	42	65
Hennep	Drugspanden/hennep (DAMOCLES)	7	7
Toezicht BW/APV	Toezicht openbare ruimte (APV)	402	499
	Toezicht overlast honden (poep/bijten)	47	87
	Controles blauwe zone / parkeren	151	245
Toezicht EV/DHW	Drank- en horeca (inrichtingseisen pand)	0	9
	Drank- en horeca (leeftijd/ evenement)	4	35
	Drank- en horeca (inrichtingen periodiek)	1	26
Klachten	Wabo (excl. Milieu, aantal klachten)	99	195
	Milieu (aantal klachten)	36	54
	APV (aantal klachten)	433	143
Adres bewoning onderzoek	Illegale bewoning niet woningen	31	14
Projecten toezicht en handhaving	Strijdig gebruik detailhandel	4	4
	Toezicht beplantingsplan vergunning	0	10
	Vuilwaterlozingspunten recreatievaart	1	0
	Toezicht digitaal Opkoop Register	0	41

Tabel 5: aantal controles per activiteit

Bouw

Er zijn minder bouwcontroles uitgevoerd dan gepland. Bij de werkzaamheden die zijn uitgevoerd in 2020 is gekeken naar prioriteit en gevaarzetting. Ook dienstverlening richting de inwoner/bedrijf is hier een onderdeel van geweest. In principe wordt er altijd tijdig gereageerd op een klacht/melding. Er is meer vraag gestuurd gehandhaafd vanwege de klachten/meldingen. Aan het (preventief) rondrijden in de gemeente op zoek naar illegale bouwwerken is daarmee minder prioriteit gegeven.

Brandveiligheid

De omstandigheden die deze coronacrisis met zich meebrengt zijn ongeëvenaard. In maart 2020 gingen alle verpleeg- en bejaardenhuizen van Nederland op slot vanwege corona uitbraken of de dreiging daarvan. Pas 3 á 4 maanden later werden de eerste noodzakelijke bezoekers weer toegelaten. Medio oktober namen het aantal besmettingen weer toe en vanaf begin december zat Nederland in een lockdown. Deze omstandigheden hebben ertoe geleid dat toezicht en handhaving, ondanks of juist omdat we veiligheid hoog in het vaandel hebben staan, nauwelijks controles brandveiligheid hebben uitgevoerd. Naast het feit dat de toezichthouders een periode geen toegang konden krijgen is er ook een risico afweging gemaakt of niet noodzakelijke bezoeken wenselijk waren in de periode dat we misschien wel toegang konden krijgen. De conclusie was dat het directe risico van besmetting overbrengen groter was dan het risico van het eenmalig niet uitvoeren van een controle. De wetenschap dat de veiligheidsregio een applicatie heeft aangeschaft waarmee op afstand brandveiligheidscontroles kunnen worden uitgevoerd en werkt met een zogenaamde Risico Analyse Monitor. Ook de alarmsystemen werden door

de VRF van afstand gecontroleerd. Voor 2021 zijn afspraken gemaakt met de VRF om een inhaalslag te maken op deze taak, zodra dit mogelijk is. Bovendien worden deze taken structureel ondergebracht bij de VRF door middel van de Dienstverleningsovereenkomst. Daarmee wordt de kwetsbaarheid ondervangen binnen OWO-VTH en de moederorganisaties.

Milieu
Het aantal uitgevoerde periodieke controles milieu (eerste controles) ligt lager dan het aantal geplande controles. Ook de uitvoering van de geplande periodieke controles heeft later in het jaar door de situatie omtrent Covid-19 gedeeltelijk stilgelegen omdat we niet altijd werden toegelaten bij bedrijven.

Overige Wabo-vergunningen
Bij het toezicht op de overige Wabo-vergunningen gaat het om een controle op een verleende kapvergunning of realisatie van een inrit. De uitgevoerde controles komen vrijwel overeen met het aantal geplande controles.

Slopen
Voor sloopwerkzaamheden waarbij meer dan 10 m³ sloopafval vrijkomt moet een melding worden ingediend. Sloopwerkzaamheden waarbij asbest vrijkomt zijn vrijwel altijd meldingplichtig. De controles sloop door de gemeente zijn voornamelijk administratieve controles waarbij de afvoerbonnen en uitkeuringsrapporten van het afval worden gecontroleerd. De controles op bedrijfsmatige asbestsloop worden uitgevoerd door de FUMO.

Damocles
Volgens artikel 13b van de Opiumwet heeft de burgemeester voor de handhaving van de handel in drugs in panden de mogelijkheid bestuursdwang toe te passen op basis van het zgn. Damoclesbeleid. In de praktijk is dit feitelijk sluiting. In de gemeente is er in 2020 in vier gevallen Damocles toegepast. Dat is het bestuursrechtelijk handhaven op de aanwezigheid van drugs in een pand. De sanctie kan ofwel een bestuurlijke waarschuwing zijn ofwel het tijdelijk sluiten van het pand. In één geval is een bestuurlijke waarschuwing gegeven en in de overige drie gevallen is overgegaan tot tijdelijke sluiting van de woning/ bedrijfspand.

Drank- en horecawet
Het aantal uitgevoerde controles in het kader van de Drank- en horecawet komt niet overeen met het aantal geplande controles. De oorzaak hiervan is de situatie omtrent Covid-19. Voor de controles op de naleving van de Drank- en horecawet wordt door de gemeente een extern bureau ingezet. Het externe bureau heeft een viertal controlerondes door de gemeente gemaakt om te kijken of er voldaan werd aan de geldende regels op het gebied van de Drank- en Horecawet. Ook hebben de toezichthouders afgelopen zomermaanden regelmatig de horeca-inrichtingen bezocht in het kader van naleving van de 'Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Fryslân'. Er zijn geen overtredingen geconstateerd.

Klachten
Het aantal APV klachten ligt fors hoger dan gepland. En verklaring kan zijn dat er meer thuis gewerkt wordt waardoor ook eerder overlast ontstaat tussen buren. Het aantal Wabo- klachten ligt lager dan gepland. Toezicht en handhaving is voor wat betreft de APV en bijzondere wetten grotendeels vraaggestuurd op basis van inkomende meldingen en valt in die zin minder goed vooraf in te schatten of te plannen. Los daarvan worden bepaalde preventieve controles uitgevoerd om zichtbaar aanwezig te zijn in de gemeente en om meldingen in de toekomst te voorkomen.

Projecten handhaving
In 2020 zijn er geen controles uitgevoerd op vuilwaterlozingspunten recreatievaart en toezicht digitaal opkoop register. Gelet op de extra inzet van de toezichthouders op de naleving van de 'Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Fryslân' is in 2020 geen uitvoering gegeven aan deze projecten. Daarbij moet er ook een zaak zijn waarbij het 'toezicht digitaal opkoop register' toegepast kan worden. De uren die hiervoor staan worden meegenomen in de planning voor 2021.

Toezicht parkeren
In augustus 2020 heeft toezicht de beschikking gekregen over CityControl van Sigmax. Met dit systeem kunnen de handhavers op een eenvoudige manier in de blauwe zone handhaven. Er is voor gekozen om foutparkeerders eerst een waarschuwing te geven door middel van een kaartje. Deze gewaarschuwde foutparkeerders zijn geregistreerd in CityControl. Recidivisten zijn bekeurd. Gedurende het jaar zijn meer

dan 115 foutparkeerders gewaarschuwd Er zijn 39 bekeuringen uitgedeeld. (bron: citycontrol vanaf circa sept 2020).

Juridische zaken

In onderstaande tabel komt naar voren op welke onderdelen de juridische inzet in de gemeente is geweest vanuit OWO-VTH. Voor wat betreft de beroeps- en hoger beroepszaken handelt de gemeente deze zaken zelf af (waarbij OWO-VTH adviseert).

Activiteit		Realisatie 2020	Planning 2020	Realisatie 2019
Intrekken vergunning	Omgevingsvergunning intrekken	1	1	3
Zienswijzen	Wabo/APV	8	0	17
Bezwaarschrift	Wabo/APV	8	6	22
	Leges	8	5	10
Gedogen	Gedoogbeschikking	0	0	0
HH-beschikking	Voornemen tot handhaven	16	10	21
	Oplegging van definitieve last	10	8	15
Strafbeschikking	Uitschrijven strafbeschikking	82	6	29
Verzoek om Handhaving	Verzoek om handhaving	9	11	11
Raadsvragen	Beantwoording raadsvragen	3	2	2
Overige juridische zaken	Info verzoek, advies college/beleid etc	29	0	25
In gebreke stelling	Afhandelen van in gebreke stellingen	0	0	0

Tabel 6: Overzicht aantal juridische zaken OWO-VTH

Zienswijzen
Het aantal ingediende zienswijzen ligt iets lager dan in 2019. In drie gevallen betreft het een zienswijze tegen een voornemen om een definitieve last op te leggen. De overige zienswijzen zijn tegen het voornemen om een vergunning te verlenen.

Bezwaarschriften
Het aantal ingediende bezwaarschriften zijn vergelijkbaar met het aantal geplande bezwaarschriften. Ook de bezwaren tegen de legesopleggingen komt overeen met het geplande aantal.

Handhavingsbeschikkingen
In de handhaving komt duidelijk naar voren dat er ook in 2020 veel handhavingszaken zijn opgepakt. In het overzicht wordt duidelijk dat er 16x een voornemen tot opleggen van een bestuursrechtelijke maatregel is verzonden. Dat is feitelijk de tweede brief die een overtreder krijgt. Dit heeft geleid tot 10x de oplegging van een definitieve last. Dat lijkt op het eerste gezicht dat de overtreders niet snel genoeg de overtreding beëindigen na het voornemen. Hierbij moet echter wel bedacht worden dat bij het toepassen van Damocles er eerst een voornemen wordt verstuurd om vervolgens het pand tijdelijk te sluiten. In die gevallen is er doorgaans altijd een oplegging van een last. In dat geval kan de overtreder de situatie ook niet beëindigen (drugs is aangetroffen en dat is grondslag voor sluiting pand) en dus is het beeld wat vertekend.

Wanneer een handhavingstraject is ingezet en er niet wordt voldaan aan de verzoeken tot het ongedaan maken van de overtreding, wordt er een bestuursrechtelijke handhavingsprocedure in gang gezet. Bestuursrechtelijk optreden kan bijvoorbeeld door het opleggen van een dwangsom of het uitvoeren van bestuursdwang. Daarbij wordt meestal gekozen voor het opleggen van een dwangsom. De achtergrond is dat je juridisch gezien als gemeente moet kiezen voor de minst bezwaarlijke maatregel (voor de overtreder). Dat is doorgaans de dwangsom. Alleen in onveilige situaties die snel beëindigd moeten worden en waarbij de hoogte van een dwangsom onvoldoende effect heeft of zal hebben, wordt bestuursdwang toegepast. In 2020 is in twee gevallen bestuursdwang toegepast. Dit betreft het sluiten

van een woning in het kader van de Opiumwet en het sluiten van een café in verband met het overtreden van de geluidsvoorschriften.

Bij het constateren van illegale bouwactiviteiten kan een bouwstop worden opgelegd onder aanzegging van een dwangsom. De bouwwerkzaamheden dienen dan direct gestaakt te worden onder meer omdat het achteraf terugdraaien van bouwwerkzaamheden vaak leidt tot onevenredig hoge kosten en veel onnodig werk. Afgelopen jaar zijn er naast formele bouwstops, ook een aantal ‘mondelinge bouwstop’ opgelegd. Dit laatste houdt in dat wel een bouwstop wordt aangekondigd maar niet formeel wordt bekrachtigd zolang de overtreder zich aan de bouwstop houdt. De ervaring leert dat de mondelinge bouwstop vaak net zo goed werkt. Dit scheelt een hoop papierwerk, maar is niet voor alle overtreders geschikt. Het op informele wijze oplossen van situaties die in strijd zijn met wettelijke voorschriften heeft overigens altijd de voorkeur boven het daadwerkelijk innen van dwangsommen.

Wanneer sprake is van een strafbaar feit kan strafrechtelijk worden opgetreden door het opmaken van een proces verbaal. Strafrechtelijke handhaving wordt met name toegepast wanneer bestuursrechtelijke handhaving niet het geschikte middel lijkt te zijn (zoals bijvoorbeeld bij illegale kapwerkzaamheden of sloopactiviteiten) of als het gaat om ernstige en ‘bewust begane’ overtredingen. Naast het uitschrijven van een proces-verbaal kan ook gebruik worden gemaakt van de bestuurlijke strafbeschikking. De bestuurlijke strafbeschikking is een lik op stuk instrument dat ingezet kan worden bij de strafrechtelijke handhaving in de openbare ruimte of bij de strafrechtelijke handhaving van milieudelicten. Afgelopen jaar zijn er 82 bestuurlijke strafbeschikkingen openbare ruimte uitgeschreven. De bestuurlijke strafbeschikkingen openbare ruimte gingen over lichtere strafbare feiten zoals afvaldumping, afvalverbranding en parkeeroverlast. Daarnaast is er in 1 geval een bestuurlijke strafbeschikking milieu uitgeschreven in verband met een illegale asbestverwijdering.

Overige juridische zaken
Afgelopen jaar is er veel tijd gestoken in werkzaamheden die niet (direct) gekoppeld kunnen worden aan een vergunningverleningszaak of handhavingszaak. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld beantwoording van raadsvragen of inzet op beleidsonderwerpen.

FUMO

De FUMO voert de basistaken uit voor de gemeente. Dit betreft advisering voor de omgevingsvergunning ‘milieu’, het beoordelen van meldingen Activiteitenbesluit en het houden van periodiek toezicht op de inrichtingen die onder de basistaken vallen. De gemeente heeft er voor gekozen alleen de wettelijk verplichte basistaken onder te brengen bij de FUMO.

Activiteit		**Realisatie 2020**	**Planning 2020**
Vergunning	Omgevingsvergunning milieu	1	7
	Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM)	5	-
	Milieu neutrale verandering	0	-
M.e.r. beoordeling	M.e.r.-beoordelingsbesluit	4	6
Melding	Maatwerkvoorschriften meldingen milieu	0	0
	Melding Activiteitenbesluit	9	5
	Melding besluit bodemkwaliteit	70	36
	Sloopmelding "bedrijfsmatig asbest"	68	121
Toezicht	Periodieke controles FUMO	25	28
	Overige controles, her- en themacontroles	11	16
	Controles bodemmeldingen	10	
	Controles sloopmeldingen	27	

Tabel 7: Planning en uitvoering taken door de FUMO

Vergunningverlening milieu

Inrichtingen dienen op grond van de Wabo in het bezit te zijn van een omgevingsvergunning of vallen onder de werking van een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). In de vergunning of de AMvB zijn voorschriften gesteld ter bescherming van het milieu. Verreweg het grootste deel van de bedrijvigheid valt onder algemene regels. Er zijn nog slechts 51 inrichtingen waarvoor de vergunningplicht geldt.

In 2020 zijn er weinig milieuvergunningen verleend bij de FUMO-bedrijven. De meldingen zijn conform planning.

Milieucontroles
De 'periodieke controles' zijn controles die met een vaste controlefrequentie worden uitgevoerd. Hierbij wordt de gehele inrichting gecontroleerd. De FUMO had van te voren al aangegeven de capaciteit niet te hebben om de door de gemeente geplande controles uit te voeren. Volgens de planning van de FUMO zouden er 28 controles uitgevoerd kunnen worden. Deze planning is begin van 2020 aangegeven als haalbaar en gedurende het jaar ook steeds vastgehouden door de FUMO.

Op grond van de controlefrequentie zoals is gebaseerd op het bedrijfsplan 2012 FUMO en de categorie-indeling had de FUMO officieel 45 controles (eerste controles) uit dienen te voeren. Dat aantal is ook opgenomen in het jaarprogramma. Dit aantal van 45 wordt dus niet gehaald. In totaal heeft de FUMO 25 eerste periodieke controles gedaan die voor 2020 gepland stonden. Daar zitten de vuurwerkcontroles niet bij in. Bij de bedrijven waar een of meer overtredingen zijn geconstateerd, is een hercontrole uitgevoerd. Er zijn 5 ambtelijke hercontroles (1e hercontroles) uitgevoerd.

Projectmatige controle vuurwerk
In Weststellingwerf zijn 5 verkooppunten voor consumentenvuurwerk gevestigd. Deze worden jaarlijks door de FUMO gecontroleerd. Ook eind 2020 heeft de FUMO de vuurwerkopslagen weer gecontroleerd.

4.1 Verslag Gemeentelijke inrichtingen en activiteiten

De gemeentelijke organisatie heeft ook voor haar eigen gebouwen, terreinen en activiteiten te maken met vergunningverlening, toezicht en handhaving. Denk bijvoorbeeld aan het gemeentehuis en de gemeentewerf. Ook grondverzet door de gemeente kan aan de orde zijn. Bij overtredingen wordt dezelfde werkwijze gehanteerd als bij andere inrichtingen. Voor 2020 is het beeld als volgt.

Vergunningverlening gemeentelijke inrichtingen en activiteiten	**Realisatie 2020**	**Realisatie 2019**
omgevingsvergunning bouw	0	0
Sloopmelding	2	1
omgevingsvergunning kap	5	6
Toezicht gemeentelijke inrichtingen	**Realisatie 2020**	**Realisatie 2019**
Controles bouw	0	0
Controles sloopmelding	0	0
Controle brandveiligheid	0	3
Controle milieu	0	0

Tabel 8: Vergunningverlening en toezicht gemeentelijke inrichtingen en activiteiten

Net als bij andere inrichtingen worden gemeentelijke inrichtingen aangesproken als er overtredingen worden geconstateerd en wordt vrij snel gehandeld om de overtredingen ongedaan te maken. Er zijn in 2020 geen controles brandveiligheid uitgevoerd bij een gemeentelijke inrichting.

5 Evaluatie vergunningverlening, toezicht en handhaving in 2020

5.1 Evaluatie beleidsdoelen en omgevings- en risicoanalyse

Evaluatie werkzaamheden VTH 2020
Jaarlijks wordt in het uitvoeringsprogramma de planning voor het nieuwe jaar weergegeven, rekening houdend met de evaluatie van het jaar daarvoor, en werken we uit welke activiteiten we ondernemen om bij te dragen aan het realiseren van de doelstellingen uit ons beleid (denk aan handhavingsbeleid, integraal veiligheidsbeleid, preventie- en handhavingsbeleid Drank- en Horecawet). Soms zijn er externe factoren gedurende het jaar die vragen om andere prioriteiten dan vooraf vastgesteld. Een belangrijke externe factor van afgelopen jaar was Covid-19. Dit heeft invloed gehad op de uitvoering van de planning van afgelopen jaar, zo zijn veel evenementen niet doorgegaan en hebben de horeca-inrichtingen noodgedwongen een aantal maanden de deuren moeten sluiten. Door de COVID-19 maatregelen hebben veel zorgcentra hun deuren gesloten voor bezoekers. Hierdoor is een achterstand ontstaan op het toezicht op de brandveiligheid. Afhankelijk van de ontwikkelingen zal in 2021 geprobeerd worden deze achterstand in te halen. Ook zijn de toezichthouders afgelopen jaar druk bezig geweest met het houden van toezicht op de naleving van de ‘Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Fryslân’ en de nu geldende ‘Tijdelijke wet maatregelen COVID-19’. Deze extra toezichttaak is ten koste gegaan van de vooraf geplande activiteiten voor 2020.

Evaluatie beleidsdoelen
In 2020 is het beleidsplan OWO-VTH vastgesteld. Het jaarprogramma 2020 was op dat moment al klaar. De gestelde doelen in het beleidsplan waren dan ook nog niet concreet vertaald in het programma 2020. In het dit programma maken we daar een slag in waardoor betere monitoring mogelijk is van de gestelde doelen.
In 2020 zijn de volgende slagen gemaakt.
1. Behoud en verbeteren ruimtelijke kwaliteit, veiligheid, gezondheid en duurzaamheid.
Het is standaard in het vergunning proces dat bijvoorbeeld constructieve veiligheid, brandveiligheid en veiligheid rond evenementen een hoge prioriteit. Covid-19 heeft van 2020 wel een heel ander jaar gemaakt waarin vooral de evenementen voor en groot deel ontbraken. OWO-VTH levert input aan de moederorganisaties rond de thema duurzaamheid en gezondheid.

2. Streven naar goede uitvoeringskwaliteit en verminderen kwetsbaarheid
In 2020 is een begonnen met het monitoren van de doorlooptijden per vergunningaanvraag. Dit wordt in 2021 geïntensiveerd, mede met het oog op de komende wettelijke doorlooptijden onder het regiem van de Omgevingswet.
Als gevolg van de Covid-19 situatie is in 2020 al gewerkt met hard-piket afspraken. In 2021 worden deze verder rechtspositioneel uitgewerkt.

3. Klantgerichtheid
In het proces van vergunningaanvraag hebben we standaard persoonlijk contact met de aanvragen. Dit draagt bij aan een beter verwachtingsmanagement en klanttevredenheid. Klachten worden zsm opgepakt en daarbij is altijd persoonlijk contact. Bovendien zijn we veel op locatie.

4. Financiën
Als gevolg van Covid-19 zijn er veel extra uren gedraaid door toezicht. In 2021 zullen we hier ook nog mee te maken hebben. Dit jaar konden de taken binnen de begroting opgevangen worden. Wel zijn de corona gerelateerde kosten in kaart gebracht en deze kunnen deels gecompenseerd worden door middelen die het rijk beschikbaar stelt.

Evaluatie probleem- en risicoanalyse
De omgevings- en risicoanalyse is geactualiseerd in het kader van het nieuwe Beleidsplan OWO-VTH 2020-2024 dat onlangs is vastgesteld. Hieruit volgt dat een aantal taken hun hoge prioriteit behouden, wel is sprake van accentverschuivingen.

De inzet op periodieke milieucontroles kan naar beneden worden bijgesteld vanwege verschuiving van de complexere en zwaardere bedrijvigheid naar de FUMO. Dit jaar zal gestart worden met een meer projectmatige aanpak van het milieutoezicht bij bedrijven. De insteek zal zijn kortere bezoeken bij bedrijven waarbij gekeken wordt naar specifieke thema's. We willen meer tijd vrijmaken voor het toezicht op natuur, landschap en groen omdat we een aantrekkelijke, groene leefomgeving belangrijk vinden. Afgelopen jaren hebben we ingezet op het stimuleren van het doen van meldingen over hinder en overlast in de openbare ruimte. Dit heeft gewerkt, dat konden we zien we aan een stijgende lijn in het aantal meldingen. Wel heeft dit ertoe geleid dat we erg reactief zijn gaan werken. De komende jaren gaan we proberen meer aan de voorkant te gaan zitten. Doel is om met een meer pro actieve insteek hinder en overlast te voorkomen. Dit gaan we onder andere doen door meer zichtbaar en aanspreekbaar op straat aanwezig te zijn. De behandeling van deze meldingen draagt bij aan de kwaliteit van de leefomgeving en een klantgerichte dienstverlening, maar kost wel tijd. Het aanbrengen van focus en prioriteit is daarom belangrijk. We verwachten dat de benodigde capaciteit hiervoor de komende jaren eerder zal toe- dan afnemen. Verder is inzet nodig op de gemeentelijke speerpunten Energietransitie en het tegengaan van ondermijning.

5.2 Resultaten Interbestuurlijk toezicht (IBT)

De provincie Fryslân is wettelijk aangewezen om onze VTH-taakuitvoering te toetsen. Ook in 2020 heeft de beoordeling voor het onderdeel Omgevingsrecht plaatsgevonden op basis van onze VTH-documenten (beleid, jaarprogramma en jaarverslag). Onze documenten over 2019-2020 zijn beoordeeld als 'goed'. De aanbevelingen die gedaan zijn voor verbetering volgen we op: ons nieuwe Beleidsplan OWO-VTH 2020-2024 is op 28 januari 2020 vastgesteld, de LHS wordt in onze organisatie verder geïmplementeerd en geborgd en in 2020 is ook de nulmeting naar de kwaliteitscriteria Frysk Peil F1 afgerond en is een verbeterplan vastgesteld met een kostenplaatje en een planning voor vervolgacties.

5.3 Aandachtspunten voor het uitvoeringsprogramma 2021

- Verder uitwerken van het Beleidsplan OWO-VTH en de daarin opgenomen doelen en omgevings- en risicoanalyse in het VTH-jaarprogramma;
- Toezicht op het gebied van evenementen wordt gerichter uitgevoerd;
- Er wordt actief geacteerd bij overlast;
- Door meer zichtbaar en aanspreekbaar op straat aanwezig te zijn gaan we overlast voorkomen;
- Zichtbaarheid van de handhavers wordt vergroot;
- In 2021 en verder zal er meer aandacht aan ondermijning worden besteed;
- Ondermijning moet een integraal onderdeel worden van alle toezichtactiviteiten;
- Toezicht en handhaving gaat een actieve rol spelen in de regio om de taken integraal met andere handhavingspartners uit te voeren.

6 Planning uitvoering in 2021

In dit hoofdstuk wordt concreet beschreven welke vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingsactiviteiten zullen worden uitgevoerd. In bijlage 1 is de planning opgenomen met daarin het aantal keer dat het voorkomt. Hieronder is de samenvatting van deze planning omschreven.

De planning is onderverdeeld in categorieën. Zo staan alle vergunningen die horen bij de Wabo in paragraaf 6.1. Hiermee wordt in een oogopslag duidelijk hoe vaak bepaalde onderdelen voorkomen en is te zien hoe zich dit verhoudt met de andere onderdelen van diezelfde categorie. Niet alle onderdelen van een categorie worden expliciet benoemd en uitgelegd. Er is voor gekozen om alleen de belangrijkste onderdelen te benoemen. Ook in het geval er iets speciaals is te melden zal dat worden gedaan. Voor het overige komen de aantallen van alle onderdelen terug in de bijlage.

Algemene werkzaamheden die in ieder geval worden uitgevoerd zijn:
- Verbeterplan kwaliteitscriteria uitwerken;
- Werkzaamheden Implementatie Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
- Onderzoek haalbaarheid ‘hard piket’ voor toezicht buiten kantooruren(doel 2 uit Beleidsplan)
- Protocol meldingen openbare ruimte
- (Ontwikkeling) monitoring op naleefgedrag (uitwerking doel 1, uit Bijlage B van beleidsplan)
- Verdere implementatie LHS (uitwerking doel 2, uit Bijlage B van beleidsplan)
- Evaluatie dienstverleningsafspraken

6.1 Vergunningen Wabo

Voor de onderverdeling van de vergunningen Wabo is de wettekst aangehouden. In de Wabo staan de verschillende vergunningen opgesomd. Voor de activiteit bouw is er een onderscheid gemaakt in bouwkosten. De achtergrond hiervan is met name de uren die nodig zijn om deze aanvragen te behandelen. Voor de planning wordt in beginsel gekeken naar de aantallen van de afgelopen jaren. Dat geeft een redelijk duidelijk beeld van de aanvragen die ingediend zullen gaan worden. Hier worden dan de eventuele bijzonderheden die verwacht worden (bijvoorbeeld nieuwbouwlocaties) aan toegevoegd.

6.1.1 Activiteit Bouw

Voor 2021 wordt de planning gelijk gehouden met het daadwerkelijk gerealiseerde aantal van 2020.

Activiteit afwijking bestemmingsplan
Elke aanvraag omgevingsvergunning die wordt ingediend die niet aan het bestemmingsplan of de beheersverordening voldoet, betekent een verzoek tot afwijking van dat bestemmingsplan. Er zijn drie soorten afwijkingen op het bestemmingsplan. Een binnenplanse afwijking, een zogenaamde kruimelgevalafwijking en de laatste is een projectbesluitafwijking. In dat laatste geval is een verklaring van geen bezwaar van de gemeenteraad nodig.

Een groot deel van de aanvragen afwijking bestemmingsplan hangen nauw samen met een aanvraag voor de activiteit bouwen. Als er meer bouwaanvragen worden ingediend betekent dat doorgaans ook vaak dat er meer verzoeken om een afwijking op het bestemmingsplan worden ingediend. In de planning zijn de werkelijke aantallen van het jaar 2020 als planning voor 2021 opgenomen.

6.1.2 Algemene informatie vraag

Er worden steeds vaker “losse” vragen gesteld over wat er wel en niet mag worden gebouwd in de gemeente. Dit zijn dan geen officiële vooroverleggen. Zo zitten er vaak geen tekeningen bij. Het zijn vragen over bijvoorbeeld hoeveel vierkante meter er nog aan bijgebouwen op een perceel gebouwd mag worden. Deze vragen worden afgedaan en steeds beter geregistreerd. Voor 2021 verwachten wij hier ongeveer 180 van te ontvangen. Dit komt overeen met het werkelijke aantal in het jaar 2020.

6.1.3 Vooroverleg

Los van een aanvraag of een algemene informatie vraag, bestaat er ook een vooroverleg. Dit is een relatief concreet plan dat toetsbaar is aan het bestemmingsplan en eventueel voorgelegd kan worden aan

welstand. Voor de Omgevingswet is het van belang dat vooroverleg plaatsvindt omdat termijnen korter zijn en de aanvragen integraal beoordeeld moeten worden. De afgelopen jaren is het aantal vooroverleggen een sterk toegenomen. Ook in 2021 zal actief worden gehandeld om vooroverleg te hebben bij vergunningaanvragen. Gelet op de stijging van de afgelopen jaren is voor 2021 gekeken naar het werkelijke aantal vooroverleggen in 2020.

6.2 Meldingen

In de categorie Meldingen worden de meldingen opgesomd die ingediend kunnen worden en een directe relatie met de Wabo hebben. Een evenementenmelding staat hier dus niet onder, maar wel een melding voor milieu of sloop bijvoorbeeld.

Milieu
In de milieuwetgeving zijn er grof gezegd twee varianten. Ofwel er is een vergunning nodig ofwel er moet een melding ingediend worden. De milieuwetgeving schrijft voor in welke gevallen dit aan de orde is. Voor een milieumelding geldt, dat er in de wet- en regelgeving voorwaarden staan omschreven waaraan moet worden voldaan door de ondernemers. De melding is bedoeld om “aan te tonen” dat er aan deze algemene eisen wordt voldaan. De gemeente toetst dan of dit ook zo is.

Een deel van de milieu-inrichtingen valt onder de basistaken (Besluit VTH), wat betekent dat de FUMO een verplichte rol heeft gekregen van de wetgever. Voor milieumeldingen van “basistaak-”bedrijven geldt, dat wij deze zelf in ontvangst nemen en eventueel aanvullende gegevens opvragen. Vervolgens wordt advies gevraagd aan de FUMO. Na ontvangst van het advies van de FUMO wordt de melding afgehandeld.

Voor het jaar 2021 verwachten wij 47 milieumeldingen te ontvangen van bedrijven die niet onder de basistaken vallen en 10 milieumeldingen van basistaakbedrijven.

Sloop
Voor de meldingen voor sloop (voornamelijk verwijderen van asbest) is er een onderscheid tussen particuliere sloop en bedrijfsmatige sloop. Als particulier mag je zelf onder voorwaarden asbesthoudende materialen verwijderen en wegbrengen. Huur je als particulier een bedrijf in, of is er een behoorlijke hoeveelheid sloopafval, dan valt het onder de sloopmelding bedrijfsmatig.
Per 1 januari 2020 voert de FUMO de toetsing en het toezicht op de bedrijfsmatige asbestsloopmeldingen als basistaak uit voor de deelnemers aan de GR FUMO uitvoeren. Dit is een uitvloeisel van het Besluit VTH. Het geplande aantal sloopmeldingen is het werkelijke aantal van 2020.

6.3 Vergunningen APV en bijzondere wetten

Los van de vergunningen en meldingen die gerelateerd zijn aan de Wabo, worden er ook andere gemeentelijke vergunningen, meldingen of toestemmingen aangevraagd. De vergunningen en meldingen die niet onder de categorieën vergunningen Wabo en meldingen zijn benoemd, vallen onder deze derde categorie.

6.3.1 Algemene informatie vraag

Los van de algemene informatie vraag over de Wabo, zijn er ook behoorlijk wat algemene informatie vragen op het gebied van de APV of andere bijzondere wetgeving.

Het zijn de vele losse vragen over of er bijvoorbeeld een vergunning nodig is voor het organiseren van een bruiloft in een tuin met live-muziek. Dit soort vragen worden regelmatig gesteld en de verwachting is dat het werkelijke aantal van 2020 ook voor 2021 aan de orde zal zijn.

6.3.2 Drank- en horeca

Binnen de Drank- en horecawet zijn er verschillende gemeentelijke toestemmingen. Zo is er een vergunning voor het schenken van alcohol. Ook zijn er meldingen in de wet. Bijvoorbeeld om een bestaande vergunning te wijzigen op een onderdeel. Bijvoorbeeld doordat er een extra leidinggevende bij komt. Daarnaast zijn er artikel 35 ontheffingen. Dat ziet op de mobiele tappunten bij evenementen

bijvoorbeeld. Dan wordt toestemming gevraagd voor het schenken van zwak-alcoholische dranken buiten een horeca-inrichting.

Voor wat betreft de verwachtingen voor 2021 worden de werkelijke aantallen van 2020 aangehouden. Er is geen aanleiding om te verwachten dat er meer of juist minder aanvragen ingediend gaan worden. Ook dit jaar zal de horeca een periode gesloten zijn en het is de vraag wat er dit jaar wel mogelijk gaat worden.

6.3.3 Evenementen

Voor wat betreft de evenementen zijn er twee soorten. In de APV vallen bepaalde evenementen onder een meldingsplicht. Wordt er niet aan deze randvoorwaarden voldaan (bijvoorbeeld omdat er meer mensen bij aanwezig zullen zijn) dan is er een vergunning nodig. In de afgelopen jaren, behalve in dit Corona jaar, zijn er behoorlijk wat evenementen aangevraagd en verleend. Voor 2021 wordt ongeveer hetzelfde aantal verwacht als in 2020. Zodra er mogelijkheden zijn, dan zal contact gezocht worden met de organisatoren om te ondersteunen in het aanvragen van vergunningen.

6.3.4 Wet Bibob

De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (wet Bibob) geeft de bevoegdheid aan gemeenten om de financiële constructie te controleren bij specifieke aanvragen voor een vergunning. Doel van de wet is om malafide praktijken aan te kunnen pakken (via de bestuursrechtelijke weg). Zo kan bijvoorbeeld informatie worden opgevraagd over de financiering van een nieuw te openen restaurant als hiervoor een aanvraag wordt aangevraagd. Op basis van de stukken over deze financiering kan worden beoordeeld of dit niet met zwart geld wordt betaald ofwel dat er op een andere wijze sprake is van een illegale situatie. Indien er twijfels zijn over een aanvrager, dan kan het landelijke bureau Bibob worden ingezet. Als gemeente wordt alleen het bureauonderzoek gedaan.

Voor de toepassing van de Wet Bibob is beleid vastgesteld. Hierin staat vermeld dat bij elke aanvraag om een vergunning Drank- en horeca en een aanvraag voor exploitatievergunning Bibob wordt toegepast. Het aantal keren dat Bibob wordt toegepast wordt dan ook logischerwijs gekoppeld aan het aantal aanvragen Drank- en horecavergunningen en exploitatievergunningen die voor 2021 worden verwacht. Hierbij is wel goed te beseffen dat bij 1 aanvrager die zowel een vergunning DHW als een vergunning exploitatie indient, er doorgaans maar 1x een toets Bibob plaatsvindt.

Daarnaast zal steeds vaker voorkomen dat er Bibob toets plaatsvindt bij andere vergunning, zoals de omgevingsvergunning. Dit jaar is 1 maal een Bibob toets uitgevoerd bij een omgevingsvergunning.

6.4 Toezicht en handhaving

In deze categorie worden alle soorten controles vanuit toezicht en handhaving weergegeven. Deze controles zijn weer onderverdeeld in 5 subcategorieën. Dit zijn controles op het gebied van de Wabo, de APV/bijzondere wetten, de Drank- en horecawet, de projecten en de strafbeschikkingen. In de tabel van de planning in de bijlage staan het aantal keer dat er een controle op dat onderwerp wordt uitgevoerd aangegeven. Net als 2020 zal 2021 een bijzonder jaar worden. Zoals het nu lijkt gaan we uit de Corona crisis over naar de nieuwe Omgevingswet. Daarnaast gaat toezicht en handhaving in 2021 beginnen om van reactief werken naar een meer pro actievere manier van werken en meer risico gestuurd werken. Dit overeenkomstig het vastgestelde beleid. Ook gaat toezicht en handhaving meer samenwerken met de handhavingspartners zoals politie, veiligheidsregio en de private terreinbeheerders zoals Staatsbosbeheer en It Fryske Gea. Dit zal moeten resulteren in meer gemeenschappelijk optreden.

6.4.1 Controles Wabo

Hieronder worden de controles verstaan die worden gedaan in het kader van een onderdeel vanuit de Wabo. Dit kan een controle zijn op basis van een verleende vergunning maar ook een controle op basis van een ingediende klacht over een illegaal bouwwerk. Het onderscheid dat in de planning wordt weergegeven ziet dus op het soort activiteit waarop de controle plaatsvindt. In 2021 zal er in de taakvelden milieu en bouw meer risico gestuurd gewerkt gaan worden. Hierdoor zal er op een verantwoorde manier tijd vrijgemaakt worden om projectmatig te gaan werken. Doelstelling is om projecten integraal op te pakken met bijvoorbeeld bouw, brandveiligheid en ondermijning.

Bouw

Hier worden alle controles weergegeven die worden gedaan op de activiteit bouwen. Enerzijds zijn het aantal verleende vergunningen voor bouw van belang, maar ook het aantal klachten en meldingen die over bouwwerken worden ingediend. In 2021 zullen de controles op de activiteit bouw risico gestuurd gaan plaatsvinden. Daarnaast zullen de toezichthouders bouw deelnemen aan een aantal projecten. Op basis van de risico's wordt de frequentie en diepgang van het toezicht bepaald.

Brandveiligheid
Voor brandveiligheid is een onderscheid gemaakt in twee soorten. Allereerst de periodieke controles. In de gemeenten zijn verschillende vergunningen of meldingen brandveilig gebruik verleend of geaccepteerd. Al deze bedrijven worden periodiek bezocht om te bekijken of er nog wel aan de voorwaarden wordt voldaan. Kortom, of het pand nog wel brandveilig is. Bij een verzorgingshuis wordt dit jaarlijks gecontroleerd terwijl dit voor een loods van een bedrijf op een industrieterrein bijvoorbeeld maar 1x per 4 jaar plaatsvindt. Regionaal is de controlefrequentie vastgesteld vanuit de Veiligheidsregio Friesland. Deze controlefrequentie wordt ook in de OWO-gemeenten gehanteerd. Dit geeft elk jaar een aantal periodieke controles brandveiligheid. Die worden dan in het eerste onderdeel benoemd.

Prioriteit gebouw	1 (zeer hoog)	2 (hoog)	3 (gemid-deld)	4 (beperkt)	5 (zeer laag)	Totaal
Controlefrequentie	100%	50%	33%	25%	0%	
Toelichting	Eens per jaar	Eens per 2 jaar	Eens per 3 jaar	Eens per 4 jaar	Piep-systeem	
Gemiddeld aantal controles	19	14	10	10	0	53

Tabel 9: Controlefrequentie brandveiligheid VTH beleidsplan

Voor de planning van 2021 wordt ingezet om het aantal periodieke controles zoals uit bovenstaande tabel in te plannen.

In het onderdeel overige controles brandveiligheid worden de hercontroles vanuit de periodieke controles weergegeven. Als bij de eerste controle een strijdigheid wordt gezien, dan moet dit binnen een termijn worden hersteld. Na afloop van deze termijn vindt er een hercontrole plaats. Deze hercontrole is dan in het tweede onderdeel terug te vinden. Tevens zitten hier controles op basis van bijvoorbeeld een klacht of verzoek om handhaving in met onderdeel brandveiligheid.

Met de veiligheidsregio zijn afspraken gemaakt dat zodra de Covid-19 maatregelen het toestaan, de Veiligheidsregio ook de controles brandveiligheid in Ooststellingwerf en Weststellingwerf op gaat pakken. Afgesproken is dat prioriteit wordt gegeven aan de categorieën 1 en 2 (zeer hoog en hoog). Een eigen medewerker zal vrijgemaakt worden achterstanden die zijn ontstaan in de categorieën 3 en 4 (gemiddeld en beperkt) weg te werken.

Milieu
De controles voor het onderdeel milieu zijn, gelijk aan onderdeel brandveiligheid, ook ingediend in periodieke controles en overige controles. In de periodieke controles staan de eerste controle bij een bedrijf. De hercontroles en overige milieucontroles (bijvoorbeeld op basis van een klacht) worden in de overige milieucontroles opgenomen.

Voor milieu geldt daarnaast nog een extra onderscheid. Zoals al aangegeven is bij de categorie meldingen, vallen bepaalde milieubedrijven onder de basistaken vanuit het Besluit VTH. Dat betekent dat de gemeente wel bevoegd gezag blijft over deze bedrijven op het gebied van milieu, echter dat de FUMO een wettelijk verplichte rol heeft bij deze bedrijven. Zo dient de FUMO verplicht de (eerste) controles op het gebied van milieu bij deze bedrijven uit te voeren. Er is voor gekozen de uitvoering van deze controles apart weer te geven om inzichtelijk te kunnen maken wat de FUMO zou moeten doen en feitelijk heeft gedaan. In de afgelopen jaren is gebleken dat de FUMO niet in staat is geweest de controles conform de planning uit te voeren. De planning zoals die wordt gemaakt is gebaseerd op het bedrijfsplan FUMO 2012 en heeft te maken met het soort bedrijf. In de planning wordt het aantal controles die de FUMO zelf heeft aangegeven te gaan controleren aangegeven.

Voor de milieubedrijven geldt dat de controlefrequentie afhankelijk is van het soort bedrijf en de potentiële impact op de milieu- en leefomgeving. Sommige bedrijven moeten jaarlijks bezocht worden en bij sommige bedrijven komen wij alleen als er een melding over is ingediend (piepsysteem). Gelet op de risico's versus de beschikbare capaciteit, worden de lichte categorieën bedrijven alleen bezocht als er klachten of andere redenen voor controle zijn. Hieronder is de onderverdeling van periodieke controles opgenomen.

Milieucategorie	1 (licht)	2 (gemiddeld)	3 (middelzwaar)	4 (zwaar)	Totaal
Totaal inrichtingen	207	668	163	44	1082
Controlefrequentie	0%	10%	25%	100%	
Toelichting	piepsysteem (via meldingen / klachten / incidenten)	obv steekproef, thema's (wel integrale controles)	eens per 4 jaar, bijstelling ogv naleef-gedrag	eens per jaar	
gemiddeld aantal integrale controles/ jaar (exclusief hercontroles)	0	66	41	44	151
uitvoering door FUMO					31
uitvoering door OWO					60

Tabel 10: Aantal controles volgens vastgestelde controlefrequentie VTH beleid

Op basis van de 1082 milieu-inrichtingen die er zijn en de prioriteiten die zijn gesteld in het handhavingsbeleid, moeten er in totaal 151 controles uitgevoerd worden.

Van deze 151 controles doet de FUMO ook een aantal. De FUMO voert de controles uit bij de bedrijven die als basistaak bij de FUMO liggen en die op basis van de categorie-indeling ingepland zijn voor een bezoek in 2021. Voor 2021 geldt dat van de genoemde 151 controles, er 31 controles door de FUMO gedaan moeten worden. Hier komen dan nog wel de controles vanuit het Frieslandbrede handhavingsprogramma bij.

De overige 120 controles zouden door de gemeente moeten worden uitgevoerd. Vooruitlopend op de Omgevingswet worden van deze 120 controles 60 uitgevoerd. Daarnaast worden 40 bedrijven projectmatig bezocht.

Zoals het nu lijkt zal per 01-01-2022 de Omgevingswet inwerking treden. Mogelijk zal dit ook gevolgen hebben voor taken die verplicht over moeten naar de FUMO. Mocht dit het geval zijn dan zullen de werkzaamheden die hier uit voortvloeien projectmatig opgepakt worden.

Wabo-controles overig
Hieronder worden de controles verstaan die zien op alle overige onderdelen van de Wabo. Te denken valt dan aan een controle op basis van een natuur, groen en landschap of bijvoorbeeld de energietransitie. Ook het toezicht op geaccepteerde meldingen (met uitzondering van sloop) valt hieronder. Het toezicht op sloopmeldingen wordt apart weergegeven.

6.4.2 Controles APV/Bijzondere wetten

Binnen deze subcategorie worden het aantal controles op de onderwerpen uit de APV en bijzondere wetten weergegeven. Het onderwerp van deze controles is heel uitgebreid en specifiek aan te geven, maar daar is niet voor gekozen. Alleen de speerpunten of specifieke soorten worden hierbij benoemd. Uiteindelijk gaat het erom dat overzichtelijk is op welke elementen er inzet is geweest.

Parkeren/blauwe zone
Hier worden de controles weergegeven die te maken hebben met parkeren. Hierbij valt dan te denken aan controle in de blauwe zone, foutparkeren van auto's in de berm of autowrakken.

Drugspanden (hennep/Damocles)

Een gespecialiseerd team van de politie rolt zogenaamde hennepplantages op. Dit gebeurt bijvoorbeeld op basis van tips die zijn onderzocht. Indien er sprake is van softdrugs en/of harddrugs wordt de gemeente ook op de hoogte gesteld om zo bestuursrechtelijk te handhaven op basis van de zogenaamde Wet Damocles. Dat artikel uit de Opiumwet geeft de burgemeester de bevoegdheid om een woning of een ander gebouw tijdelijk te sluiten. Dit traject staat los van het strafrechtelijke traject.

De hoeveelheid locaties waar drugs wordt aangetroffen is vooraf niet goed in te schatten en afhankelijk van de inzet van de politie. Voor wat betreft de planning wordt gekeken naar het werkelijke aantal van 2020 en afgewogen of dit incidenteel hoger of lager ligt ofwel dat het een duidelijke trend is.

Honden
In de afgelopen jaren is gebleken dat er rondom het onderwerp honden behoorlijk wat controles worden uitgevoerd. Dat kunnen controles zijn op basis van een bijtincident, maar ook vanwege overlast van hondenpoep. Op basis van piepsysteem worden controles ingelast.

Openbare ruimte
De controles in de openbare ruimte omvatten alle onderdelen die niet specifiek zijn benoemd. De controles vinden plaats op basis van meldingen. Er wordt een protocol voor meldingen ontwikkeld, daarnaast is er een wens vanuit OWO-VTH om 1 systeem voor de drie OWO gemeenten te implementeren. Onder controles openbare ruimte moet onder andere gedacht worden aan de controles die betrekking hebben op (zwerf)afval. In de afgelopen jaren is het aantal controles redelijk stabiel gebleven en dat wordt dan ook aangehouden voor 2021.
Anonieme klachten hebben geen prioriteit en daar wordt in beginsel dan ook niet actief op geacteerd.

6.4.3 Controles Drank- en horecawet

Er zijn verschillende soorten controles op het gebied van de Drank- en horeca. Als er een aanvraag voor een Drank- en horecavergunning wordt ingediend, bezoekt een toezichthouder de locatie altijd voordat de vergunning wordt verleend. Het pand wordt dan bekeken en er wordt getoetst of er aan de inrichtingseisen wordt voldaan. Dit zijn de zogenaamde controle inrichtingseisen. Daarnaast vindt er toezicht plaats op de verleende ontheffingen voor de mobiele tappunten voor alcohol. Dit is vaak bij evenementen en dan worden ook de leeftijdscontroles meegenomen. Kortom, er wordt gekeken of er niet aan minderjarigen wordt geschonken en of de juiste leidinggevende wel aanwezig is.

Tenslotte geldt ook voor de Drank- en horeca inrichtingen ook dat er, net zoals bij milieu en brandveiligheid, periodieke controles worden uitgevoerd. Insteek hierbij is dat alle horeca-inrichtingen die er in de gemeente zijn minimaal 1x per 4 jaar worden bezocht. Het aantal periodieke controles is dus afhankelijk van het aantal horecabedrijven in de gemeente.

In Weststellingwerf zijn er per 1 januari 2020 in totaal 106 horeca-inrichtingen. Dat betekent dat er in 2021 in totaal 26 periodieke controles worden ingepland.

6.4.4 Projecten toezicht en handhaving

Los van de reguliere en gebruikelijke controles die er worden uitgevoerd, zijn er soms specifieke onderwerpen waarop handhaving wordt gevraagd. Deze specifieke soorten controles komen dan terug in dit onderdeel om zichtbaar te maken dat er tijd en ruimte voor ingeruimd is en ook in het jaarverslag expliciet over dit onderwerp te kunnen rapporteren. Voor 2021 zal in ieder geval veel aandacht besteed worden aan de ‘coronaperikelen’. Daarnaast is ondermijning een actueel onderwerp.

Niet alle projecten zijn altijd vooraf in te schatten. Soms ontstaan dit soort dingen ook nadat er een incident is geweest. Daar moet dan ruimte voor gezocht worden in de gemaakte planning.

6.4.5 Strafbeschikking

In dit onderdeel wordt weergegeven hoe vaak er in het jaar een strafbeschikking wordt geschreven. Dit is dan een boete die door een BOA wordt gegeven. Strafbeschikkingen worden bijvoorbeeld geschreven aan mensen die verkeerd parkeren en als er (ernstig) in strijd met de asbestregels wordt gehandeld.
Het aantal is met name gebaseerd op de parkeerbonnen die worden geschreven. Gelet op de geplande controles op parkeren wordt er verwacht dat er meer strafbeschikkingen worden uitgeschreven. De ervaring is wel dat als er meer controle is, de overtredingen minder zullen zijn vanwege het lerend vermogen. In 2020 is een nieuw systeem geïmplementeerd waardoor het uitschrijven van

strafbeschikkingen eenvoudiger is geworden. Het doel is echter niet het uitschrijven van strafbeschikkingen, maar het naleefgedrag verbeteren. Dat kan ook door middel van waarschuwen. Als basis wordt het daadwerkelijke aantal van 2020 aangehouden voor 2021.

Juridische zaken

In de categorie komen de juridische werkzaamheden binnen vergunningverlening en handhaving naar voren. Ook hiervoor geldt dat de aantallen die in de bijlage worden genoemd staan voor het aantal keer dat het voorkomt in het jaar. De juridische zaken zijn onderverdeeld in 4 subcategorieën.

6.4.6 Handhaving

Door het uitvoeren van toezicht en de handhaving is er veel juridisch werk. Dat wordt in deze subcategorie overzichtelijk gemaakt. Vanaf 2019 zijn ook de eerste brieven (waarschuwingsbrieven) opgenomen om te laten zien wat het effect van de handhaving is geweest. Op basis van deze eerste brief waarin een strijdige situatie staat omschreven, volgt een hercontrole. Als het goed is, is de strijdige situatie dan opgelost. Mocht dit niet zo zijn, dan volgt een voornemen tot handhaven. Na afloop van de gegeven termijn in het voornemen volgt weer een controle. Mocht er dan onverhoopt nog steeds sprake zijn van een strijdige situatie, dan volgt er normaal gesproken een definitieve oplegging van een last (dwangsom of bestuursdwang). Door deze drie fases in de handhaving nog meer inzichtelijk te maken, is ook het effect van de handhavingsbrieven en de gesprekken meer inzichtelijk.

De geplande aantallen zijn voornamelijk gebaseerd op het jaar 2020.

6.4.7 Klachten/meldingen

In deze subcategorie worden het aantal klachten en meldingen weergegeven. Dit zijn dus niet de controles die eventueel voortvloeien uit deze klachten. Alleen het aantal keer dat een klacht is ingediend met als onderwerp bijvoorbeeld de Wabo. Het registreren van het aantal klachten gaat iets anders dan de jaren hiervoor. Dat komt doordat het aantal controles apart wordt weergegeven.

Het aantal klachten en meldingen die worden ingediend zal naar verwachting gelijk of iets meer zijn dan in 2020. Mogelijk dat het indienen van een melding makkelijker gemaakt gaat worden door bijvoorbeeld het gebruik van een app. Dat gebeurt nu al in Ooststellingwerf en Opsterland. Dat genereert meer meldingen.

6.4.8 Rechtsbescherming

Onder deze subcategorie worden de aantallen genoemd die zien op rechtsbescherming in het algemeen. Dus het aantal keren dat een zienswijze, bezwaarschrift enzovoorts wordt ingediend.

Voor wat betreft de planning wordt gekeken naar de jaren hiervoor om een inschatting te kunnen maken. Ook wordt gekeken naar mogelijke verwachte procedures die er aan staan te komen.

6.4.9 Overige juridische zaken

Los van de handhaving en de rechtsbeschermingszaken die er jaarlijks zijn, komen er ook andere aspecten op het juridische vlak van de fysieke leefomgeving voorbij. Omdat deze werkzaamheden tijd kosten en het wenselijk is om inzichtelijk te hebben hoe vaak iets voorkomt, wordt dit ook apart gerapporteerd en ingepland.

Dit zijn dan bijvoorbeeld vragen vanuit de gemeenteraad over bijvoorbeeld een specifieke locatie waar een vergunning is verleend of waar handhaving speelt. Ook de ingediende Wob-verzoeken of ingebrekestellingen worden hier weergegeven. Deze worden gepland op basis van de werkelijke aantallen van 2020. Tenslotte worden ook de ingetrokken vergunningen in dit overzicht opgenomen.

6.5 FUMO totaaloverzicht

Specifieke taken van de gemeente zijn op basis van het Besluit VTH wettelijk verplicht ondergebracht bij de FUMO. Het gaat dan om de zogenaamde basistaken. Dat betekent dat de gemeente wel bevoegd gezag blijft over de bedrijven waar dit betrekking op heeft, maar dat de FUMO hier bijvoorbeeld de controles doet of een advies moet geven voor wat betreft de vergunningverlening.

In deze categorie worden de werkzaamheden die de FUMO uitvoert voor de gemeente weergegeven. Een aantal van deze onderdelen komen ook al voor in andere categorieën zoals bijvoorbeeld de periodieke controles milieu (door FUMO). Deze staan ook onder de categorie toezicht en handhaving.

Het wordt wenselijk gevonden om toch een totaaloverzicht van de werkzaamheden van de FUMO te hebben. Dat geeft een duidelijk totaaloverzicht wat de FUMO voor de gemeente heeft gedaan zonder dat er in de verschillende andere categorieën moet worden gezocht.

De aantallen adviezen over de milieumeldingen en vergunningen en de milieucontroles zijn logischerwijs gelijk aan het aantal dat in de andere categorieën zijn weergegeven.

De FUMO is formeel gezien opdrachtnemer van de basistaken van de gemeente. De gemeente is dus opdrachtgever van de FUMO (samen met de andere deelnemers aan de GR FUMO). Daarnaast is de gemeente ook nog gedeeltelijk eigenaar van de FUMO. Om deze taken goed uit te voeren worden er geregeld werkzaamheden verricht vanuit OWO-VTH. Hierbij moet gedacht worden aan de voorbereiding van de algemeen bestuur vergaderingen, maar ook aan de gemeentelijke reactie op de conceptbegrotingen van de FUMO en projecten zoals FUMO 2.0. Het aantal van dit soort werkzaamheden staat ook opgenomen en is gebaseerd op ervaringen vanuit het verleden.

7 Samenwerking, afstemming en gemeentelijke inrichtingen

Het Besluit omgevingsrecht bepaalt dat de handhavingsactiviteiten afgestemd moeten worden op de activiteiten van andere instanties. Tevens schrijft het Besluit voor dat inzichtelijk moet worden gemaakt hoe wordt omgegaan met inrichtingen die van de gemeente zelf zijn. Hieronder wordt dit aangegeven.

7.1 Partners samenwerking en afstemming

De gemeente Weststellingwerf stelt doelen en prioriteiten op basis van risico's, probleemsituaties en bestuurlijke voorkeur. Weststellingwerf is echter niet alleen. De gemeente vormt een onderdeel van een veel groter geheel, zowel geografisch als organisatorisch. Andere instanties stellen ook doelen en prioriteiten die van toepassing zijn op het leefgebied van Westellingwerf. Voor het behalen van deze doelen wordt vaak medewerking gevraagd van de gemeentelijke organisatie. Onze uitvoering wordt daarom hierop afgestemd. Ook het Besluit omgevingsrecht bepaalt dat de handhavingsactiviteiten afgestemd moeten worden op de activiteiten van andere instanties. Afstemming vindt plaats via verschillende overlegvormen, waarvan de belangrijkste hieronder zijn beschreven.

Samenwerking is interessant: samenwerking levert winst op. Complexe vraagstukken kunnen gemakkelijker worden opgepakt doordat specialistische kennis voorhanden is of ontwikkeld wordt. Afstemming zorgt voor meer uniformiteit, één gezicht naar buiten toe. Samenwerking zorgt voor meer efficiency, hetzij voor wat betreft de benodigde capaciteit, hetzij voor de kwaliteit van toezicht. Ook wordt de ontwikkeling van integrale werkmethoden gestimuleerd.

7.1.1 OWO

OWO is de intergemeentelijke samenwerking tussen de gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland. Drie gemeenten met een eigen identiteit die door samen te werken meer bereiken. OWO is het antwoord van Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland op nauwer samenwerken tussen de gemeenten. Door krachten te bundelen, worden kosten bespaard. Dit geldt uiteraard ook op het gebied van Vergunningen, toezicht en handhaving. Door het VTHbeleid is de basis voor een uniforme werkwijze binnen OWO-VTH vastgelegd en geborgd.

7.1.2 FUMO

De OWO- gemeenten hebben een deel van de uit te voeren taken op het gebied van VTH overgedragen aan de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO). Dit betreft een verplichte overdracht van taken (basistaak). Het gaat met name om de (voorbereiding van de) milieuvergunningverlening en het toezicht houden op deze vergunningen. Het toezicht betreft met name bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen en/of deze in opslag hebben en een aantal nader genoemde meldingsplichtige en vergunningplichtige bedrijven. Voor de uitvoering van deze taken zijn afspraken gemaakt met de FUMO. Deze afspraken zijn vastgelegd in een Dienstverleningsovereenkomst (DVO). Ook wordt jaarlijks een controleprogramma met de FUMO overeengekomen. Er ligt een bevoegdheid voor het opleggen van de “bestuurlijke strafbeschikking milieu” sinds 1 januari 2014 bij de FUMO en hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst met de FUMO afgesloten.

Op 1 juli 2017 is het Besluit VTH in werking getreden. In dit besluit is opgenomen welke soort bedrijven verplicht naar de FUMO moeten gaan op het gebied van vergunningverlening en de handhaving. Dit zijn de zogenaamde basistaken. Friesland breed is het project Besluit VTH opgestart waarbinnen duidelijkheid moet worden gecreëerd over de interpretatie van het Besluit VTH (welk bedrijf valt er wel en niet onder) en de wijze van overdracht van deze bedrijven. Ook de kosten die aan de overdracht van bedrijven verbonden zijn voor de gemeenten (en eventuele personele consequenties) wordt in dit project meegenomen. Dit project is in volle gang. De OWO-gemeenten hebben de extra basistaken vanuit het Besluit VTH, dat per 1 januari 2020 is gewijzigd, overgedragen. Daarnaast komt naar verwachting per 1-1-2022 de Omgevingswet welke weer voor een verschuiving tot gevolg heeft. In 2021 zal duidelijk worden welke gevolgen dit heeft voor de taken van de FUMO en voor de taken die bij OWO-VTH blijven.

7.1.3 BOA-samenwerking

In het kader van de samenwerking tussen BOA's van OWO- VTH en politie is de intentie uitgesproken om jaarlijks een afstemmingsoverleg plaats te laten vinden om het contact tussen de politie en de BOA's te onderhouden en de lijntjes tussen beide organisaties kort te houden.

Eind 2019 is in het bestuurlijk VTH-overleg de BOA-structuur in Friesland aan de orde geweest. Uitkomst van deze gesprekken is dat er verschillende manieren zijn om de BOA-taken in de gemeente te laten uitvoeren. Zo kan de FUMO hiervoor worden ingeschakeld maar ook kunnen gemeenten zelf voorzien in de BOA-taken. Van oudsher hebben de OWO-gemeenten zelf BOA's in dienst en worden deze taken door de OWO-gemeenten zelf uitgevoerd. De uitkomst van de gesprekken is een compromis geworden omdat niet iedereen het eens is met de verschillende opties. Tot nu toe doet de gemeente dit zelf en daar is in OWO-verband dan ook voor gekozen omdat hiermee inzet gegarandeerd is.

7.1.4 Fries VTH-overleg

Het Fries VTH-overleg vindt een paar keer per jaar plaats. Hierin vindt op provinciaal niveau afstemming plaats tussen diverse bevoegde gezagen (gemeente, provincie en Wetterskip), FUMO, terreinbeheerders, politie en justitie. Omdat de reikwijdte zowel vergunningverlening als handhaving betreft en beleids- en operationele zaken nog wel eens door elkaar lopen, staat er altijd een groot scala aan onderwerpen op de agenda. Jaarlijks wordt er vanuit dit overleg provinciebreed een aantal meer themagerichte toezicht-/handhavingsprojecten geïnitieerd. Voor zover deze projecten aansluiten bij de gemeentelijke prioriteitstelling en planning wordt deelgenomen aan deze projecten.

7.1.5 Afstemming integrale veiligheid

Een goede afstemming op het gebied van integrale veiligheid is van belang, met name nu de VTH-afdeling op afstand van de andere afdelingen zit. Dit geldt zowel voor het uitvoeringsniveaus als de afstemming op bestuurlijk niveau.

7.2 Gemeentelijke inrichtingen en activiteiten

Vergunningverlening en toezicht op de gemeentelijke inrichtingen (gemeentekantoor, milieustraat, zwembad, sporthallen e.d.) en werken (grond, groen) vindt plaats op dezelfde wijze als bij derden. Bij overtredingen wordt actie ondernomen.

8 Financiële en personele middelen

Voor de uitvoering van de handhavingsactiviteiten zijn middelen nodig. De activiteiten vragen inzet van personeel en er zijn financiële middelen nodig. Financiële middelen kunnen worden ingezet voor externe ondersteuning bijvoorbeeld in de vorm van expertise of voor het laten uitvoeren van onderzoek ten behoeve van handhaving. Tevens zijn financiële middelen nodig voor de aanschaf van apparatuur en zaken als persoonlijke beschermingsmiddelen.

De beschikbare personele en financiële middelen voor 2021 zijn vastgelegd in het vastgestelde afdelingsplan OWO-VTH en de 3 gemeentelijke begrotingen. De activiteiten zoals genoemd in het programma zijn hierop afgestemd. Een fte komt daarbij overeen met 1400 productieve uren.
Kort samengevat komen de personele middelen neer op het volgende:

2021, personeel OWO-VTH	fte	Per gemeente
Vergunningverlening	13,13	4,38
Toezicht	10,89	3,63
Juridisch (vv +hh)	7,40	2,47
Teamleiding	3,00	1,00
Applicatiebeheer	1,80	0,60
Administratie	3,07	1,02
Totaal	**39,29**	**13,10**

Tabel 11: Overzicht begrote personele middelen

De totale capaciteit in bovenstaande tabel is:
- exclusief het afdelingshoofd OWO-VTH;
- exclusief de inzet door de FUMO voor het uitvoeren van de basistaken (o.a. zware milieucontroles);
- exclusief de externe expertise voor toetsing constructieve veiligheid, brandveiligheid, geluidadviezen, bodemadviezen en –onderzoek, en welstandsadvies.

Qua financiële middelen is er geld voor inhuur van specialistische adviezen vergunningverlening en handhaving, denk aan adviezen over brandveiligheid, geluid- en bodemadviezen, constructieve veiligheid. Denk ook aan budget voor diverse handhavingskosten als handhavingsgereedschappen, kleding, schoenen e.d. en voor monstername, analyses en kleine kosten handhavingsacties.

Gedurende het jaar zal monitoring plaatsvinden en waar nodig zal bijgestuurd worden.

BIJLAGE 1 – Samenvatting planning 2021

VERGUNNINGEN WABO		
Bouw	Omgevingsvergunning bouw < € 10.000	25
	Omgevingsvergunning bouw €10.000 - 100.000	45
	Omgevingsvergunning bouw €100.000 - 1.000.000	40
	Omgevingsvergunning bouw > €1.000.000	2
Aanleg	Omgevingsvergunning aanleg	17
Afwijken bestemmingsplan	Binnenplanse afwijking bestemmingsplan	42
	Kruimelgeval afwijking bestemmingsplan	37
	Projectbesluit afwijking bestemmingsplan	4
Brandveilig	Brandveilig gebruik (gebruiksvergunning)	7
Milieu	Milieuvergunning	1
	Milieuvergunning OBM/milieuneutraal	4
Rijksmonument	Omgevingsvergunning rijksmonument	1
Overig monument	Omgevingsvergunning ander monument	8
Inrit/uitweg	Omgevingsvergunning/melding uitweg	38
Kap	Omgevingsvergunning kap	52
Reclame	Omgevingsvergunning reclame-uiting	
Advies ander bevoegd gezag	Advisering aan provincie of ministerie	7
Algemene Informatie Vraag	AIV Wabo	180
Vooroverleg	Vooroverleg Wabo	68

MELDINGEN		
Bodem	Bodem	64
Brandveilig gebruik	Brandveilig gebruik	4
Milieu	Milieu (door gemeente)	47
	Milieu (door FUMO)	10
Sloop	Sloop bedrijfsmatig	45
	Sloop particulier (door KCC)	110

VERGUNNINGEN APV EN BIJZONDERE WETTEN		
Algemene Informatie Vraag	AIV over APV en Bijzondere wetten	90
Drank-en horeca	Vergunning DHW	6
	Melding DHW wijziging vergunning	4
	Ontheffing DHW (art. 35)	13
Evenement	Vergunning evenement	22
	Melding evenement	27
Exploitatie	Vergunning exploitatie	8
Kansspelen	Vergunning gokkast/loterij	10
Overige toestemmingen APV	Ontheffing sluitingstijd, carbid, geluid etc	32
Standplaats	Vergunning standplaats	13
Wet Bibob	Toetsing in kader van Wet Bibob	6

TOEZICHT EN HANDHAVING		
Bouw en brandveiligheid	Omgevingsvergunning bouw < €10.000	8
	Omgevingsvergunning bouw €10.000 - €100.000	75
	Omgevingsvergunning bouw €100.000 - €1.000.000	145
	Omgevingsvergunning bouw > €1.000.000	2
	Ondersteuning brandveiligheid	5
	Klachten	10
	Projecten:	
	Brandveiligheid kamerverhuur	10
	Bedrijfsverzamelgebouwen	2
	agrarische bestemmingen	20
Milieu	Milieu periodieke controle	60
	Klachten	10
	Projecten:	
	Controle mestopslagen	20
	Bedrijfsverzamelgebouwen	2
	Afvalwater	20
	Bodem	15
	Energie grootverbruik	10
Horeca en recreatie	Periodieke controle brandveiligheid	40
	Drank- en horeca (inrichtingseisen pand)	10
	Klachten	10
	Geluidsoverlast/metingen	10
BOA Domein II (WABO)	Beschikbare tijd in uren	266

Groen en buitengebied	Kapvergunningen	23
	Inpassingsplannen	4
	Aanlegvergunningen	20
	Vuilwaterlozingspunten recreatievaart	1
	Geconstateerde overtredingen	10
Publieke ruimte	Integraal toezicht (***in dagen***):	35
	Corona toezicht	
	Blauwe zone/parkeren	
	Overlast jeugd	
	Preventie	
	Controle vakantieparken	2
	Evenementen	10
	Honden	20
	APV Klachten	450
	Klachten buren gerelateerd	150
	Wees voer- en vaartuigen	10
	Toezicht Digitaal opkoop register	10
	Project afvalstoffen	0
	Donkere dagen offensief (combi met politie)	4
Bijzondere wetten	Drank- en Horecawet (vergunning) (combi politie)	28
	Wet op de kansspelen	28
	Leeftijden controle DHW MBall	6

JURIDISCHE ZAKEN

Handhaving	Verzoek om handhaving	9
	Waarschuwingsbrief (1e brief)	47
	Voornemen tot handhaven (2e brief)	16
	Oplegging van definitieve last (3e brief)	10
Klachten/meldingen (aantal stuks)	Wabo (excl. Milieu)	83
	Milieu	51
	APV en overig	500
Rechtsbescherming	Zienswijzen	8
	Bezwaarschrift leges	8
	Bezwaarschrift Vergunning/handhaving	8
	(Hoger)beroep/voorlopige voorziening/verzet	1
Overige juridische zaken	Beantwoording raadsvragen	3
	Informatieverzoeken/adviezen VTH overig	29
	In gebreke stellingen	0
	Intrekken vergunningen	1
	Wob-verzoeken afhandelen	0

FUMO TOTAALOVERZICHT

Adviezen FUMO	Adviezen milieumeldingen	5
	Adviezen milieuvergunningen	3
	MER-beoordelingen	2
Controles FUMO	Milieu periodiek	22
	Milieu overig	4
FUMO (eigenaar zijnde)	Voorbereiding AB/DB/P&C/GR etc FUMO	16